

70 AASTAT EESTI PÕLLUMAJANDUSE AKADEEMIA MOODUSTAMISEST. ARENGUD ÕPPETEGEVUSES

Nõukogude korra taaskehtestamise järel toimus põllumajandusliku kõrgharidusega spetsialistide ettevalmistamine Tartu Riikliku Ülikooli (TRÜ) juures asuvas Põllumajandus-, Metsandus- ja Loomaarstiteaduskonnas. Ent uues olukorras ei suutnud see enam katta vajadust põllumajanduse eriteadlaste järele.

1951 – Eesti Põllumajanduse Akadeemia

NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1950. aasta 4. novembri määruse nr 4516 "Eesti NSV põllumajanduse edasiarendamise abinõudest" põhjal antud NSV Liidu kõrgema hariduse ministri käskkirjaga loodi 1. jaanuarist 1951 Tartusse Eesti Põllumajanduse Akadeemia.

Rektoriks määrati dots Richard Antons, kes täitis ka õppeprorektori ülesandeid. Haldusprorektoriks sai Eduard Hunt.

Akadeemia asutati TRÜ Põllumajandus-, Metsandus- ja Loomaarstiteaduskonna ja kahe õppe-katse-majandi baasil. Ülikoolist tuli akadeemiasse üle 95 õppejõudu ja 850 üliõpilast. Samal aastal toodi üle ka Tallinna Polütehnilise Instituudi (TPI) Põllumajanduse Mehhaniseerimise Teaduskonna üliõpilased. Akadeemia pidulik avamine toimus õppeaasta algusele pühendatud akadeemia kollektiivi koosolekul 31. augustil 1951 (tabel 1).

Eesti Põllumajanduse Akadeemia loomisega pandi alus kõrgema põllumajandusliku haridusega spetsialistide ja teaduslik-pedagoogilise kaadri ettevalmistamisele, teaduslikule uurimistööle ning selle materiaalne-tehniline baasi rajamisele.

Tabel 1. Üliõpilaste arv Eesti Põllumajanduse Akadeemias 1951 a

Teaduskond	Erialad	Üliõpilaste arv
Agronoomiateaduskond	Agronoomia sh kõ	234
Dekaan prof August Marland	Aiandus	97
Zootehnikateaduskond	Zootehnika sh kõ	159
Dekaan dots Evald Peebsen	Piimasaaduste tehnoloogia	25
Veterinaariateaduskond	Veterinaaria	225
Dekaan dots Evald Peebsen		
Hüdro-melioratsiooni ja maakorralduse teaduskond	Maaparandus	25
Dekaan dots Herbert Muischneek	Maakorraldus	50
	Metsamelioratsioon	86
Metsamajanduse teaduskond	Metsamajandus	165
Dekaan dots Teodor Krigul	Metsatööstus	110
Põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskond	Põllumajanduse mehhaniseerimine	75
Dekaan v.-õp. Hermann Tamm		
Kokku üliõpilasi		1251

Eesti Põllumajanduse Akadeemia oli NSVL Põllumajandusministeeriumi otsealluvuses ja õppetöö toimus NSV Liidu Kõrgema- ja Keskerihariduse Ministeeriumi poolt kinnitatud õppeplaanide alusel. Õppeaeg oli 5 aastat, sellest 3,5–4 kuud praktikat.

Tööd alustas Üliõpilaste Teaduslik Ühing (ÜTÜ), mille eesmärk oli üliõpilaste kaasamine teadustöösse. ÜTÜ tegevus oli suunatud lisaks kateedrites tehtavale uurimistööle ka kolhooside ja sovhooside tootmisega seotud küsimuste teaduslikule lahendamisele ning oli põhiliselt eksperimentaalse iseloomuga. Korraldati igaaastaseid konverentse, anti välja teaduslike tööde kogumikke.

1952. aastal lõpetas EPA esimene lend; 157 üliõpilast sh 43 õpetatud agronoomi, 22 õpetatud zootehnikut, 34 veterinaararsti, 21 metsamajanduse inseneri, 24 metsatööstuse inseneri, 13 metsamelioratsiooni inseneri.

1953. aastal avati aspirantuur (3 aastat) sh sihtaspirantuur teiste kõrgemate õppeasutuste, eeskätt Leningradi ja Moskva õppeasutuste juures. 1962. aastal avati ühiskondlik aspirantuur, kuhu võeti õppima tootmises töötavaid spetsialiste. Aspirantuuri lõpetajatele anti

kandidaadikraad (nt põllumajandusteaduste kandidaat), mis oli teaduskraad. Doktoriteadusliku kraadi/teaduskraadi saamiseks tuli kaitsta doktoriväitekirja. Kõik kandidaadi- ja doktoriväitekirjad vaadati läbi ja kinnitati Moskvas asuva Kõrgema Atestatsioonikomisjoni poolt.

1954. aastal avati EPAs esimene venekeelne osakond põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskonnas.

Kaugõppeteaduskond loodi 1955. aastal. Teaduskonnas oli neli osakonda: agronoomia-, zootehnika-, hüdro-melioratsiooni- ja põllumajanduse mehhaniseerimise osakond.

1955. aastal õppis kaugõppes kokku 445 üliõpilast. Kaugõppes oli õppeaeg ühe aasta võrra pikem kui stationaarses õppes. Suureks soodustuseks kaugõppeteaduskonnas õppivatele meestöötajatele oli see, et neile anti pikendust Nõukogude armeesse kutsumisel kuni õppeasutuse lõpetamiseni. Alates 1959.-ndast aastast said kaugõppes õppivad üliõpilased palgalist puhkust õppe- ja eksamisessioonidest osavõtuks. 1965. aastal töötas enamik (86%) kaugõppeteaduskonna üliõpilas-

test põllumajanduses. Seega täitis teaduskond oma peamise ülesande – tõsta erialal töötavate keskharidusega spetsialistide kvalifikatsiooni.

Üliõpilased, kes astusid statsionaarsesse õppesse, saadeti esimesel õppeaastal septembri algul kolhoosidesse/sovhoosidesse terveks kuuks sügis-/põllutöödele. Selline kord kehtis 1980-ndate aastate lõpuni.

1961. aastal õppis EPA-s 2348 üliõpilast sh 847 kaugõppeteaduskonnas ja 61 õhtuses osakonnas põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskonna juures.

Kolmes teaduskonnas (zootehnika-, veterinaaria-, põllumajanduse mehhaniseerimise) oli avatud ka vene osakond.

1961 – Eesti Põllumajanduse Akadeemia

Rektor Minna Klement. Õppeprorektor dots August Eenlaid. Teadusprorektor dots Valentin Martin. Haldusprorektor Eduard Hunt.

Tabel 2. Üliõpilaste arv Eesti Põllumajanduse Akadeemias 1961 a

Teaduskond	Erialad	Üliõpilaste arv	Lõpetajate arv
Agronoomiateaduskond. Mõisurini tn 30 Dekaan dots Arnold Sau	Agronoomia	345	71
	Põllumajanduslik raamatupidamine	50	–
	Põllumajandusliku tootmise õpetaja (tootmisõpetaja)	25	–
Zootehnikateaduskond. Mõisurini tn 30 Dekaan dots Karl Kurm	Zootehnika	240	32
Veterinaariateaduskond. Leningradi mnt 84 Dekaan dots Paul Saks	Veterinaaria	176	39
	Liha- ja piimasaaduste tehnoloogia	40	–
Metsamajanduse ja hüdro-melioratsiooni teaduskond. Vanemuise tn 46 Dekaan dots Endel Laas	Metsamajandus	134	26
	Hüdro-melioratsioon	106	19
	Maakorraldus	16	1
Põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskond. Riia mnt 12 Dekaan dots Gleb Bichele	Põllumajanduse mehhaniseerimine	308 + 61 õhtune osakond	56
Kaugõppeteaduskond. Riia mnt 12 Dekaan dots Helmut Raig	Agronoomia	374	32
	Zootehnika	121	13
	Liha- ja piimasaaduste tehnoloogia	48	–
	Hüdro-melioratsioon	60	7
	Põllumajanduslik raamatupidamine	26	–
	Pm mehhaniseerimine	218	13
Kokku üliõpilasi/lõpetajaid		2348 sh 847 kaugõppes	309 sh 65 kaugõppes

Alates 1964. aastast oli õppeaeg 4 aastat ja 4–10 kuud. Kõikides teaduskondades õpetati esimesel kursusel peamiselt üldhariduslikke õppeaineid (NLKP ajalugu, markistlik-leninlik filosoofia, vene keel ja võõrkeel, keemia, füüsika, kõrgem matemaatika). Teisel kursusel alustati erialaste õppeainete õpetamist.

Agronoomia eriala üliõpilased õppisid järgmisi õppeaineid: botaanika, mikrobioloogia, taimefüsioloogia, põllumajanduse mehhaniseerimine, geodeesia ja mulla-teadus, maaviljelus, agrokeemia, maaparandus, entomoloogia, fütopatoloogia, keemiline taimekaitse, aiandus, loomakasvatus, taimekasvatus, sordiaretus ja seemnekasvatus, rohumaaviljelus, sookultuurid, põllumajanduse ökonoomika, põllumajanduse teaduslik organiseerimine ja planeerimine, põllumajandussaaduste tehnoloogia jne. Õpetati ka agronoomile vajalikke naaberteadusi (metsandus, põllumajanduslikud ehitised, statistika, raamatupidamine). Teoreetiliste teadmiste kinnitamiseks

ja praktiliste kogemuste omandamiseks toimusid erinevad suvepraktikad. Agronoomia eriala üliõpilased omandasid ka III liigi traktoristi-masinisti ning IV liigi autojuhi kvalifikatsiooni. Sellele järgnes II kursuse suvel mehhaniseerimisalane tööpraktika vabariigi majandites, kus üliõpilased töötasid traktoritel, kombainidel, veoautodel ja teistel põllutöömasinatel, et omandada vajalikke võtteid mehhanismidega töötamisel. Kolmandal kursusel oli tähtsamaks õppepraktikaks sordikülvide tunnustamise kursus, mille lõpetamisel ja eksami sooritamisel said üliõpilased põllukultuuride sordikülvide tunnustaja kvalifikatsiooni. Suvel toimunud katsetehnilise praktika ajal rajasid üliõpilased individuaalkatse (taimekasvatuse, maaviljeluse, aianduse vm alal), mida nad hooldasid kogu vegetatsiooniperioodi jooksul. Sel viisil omandasid tulevased agronoomid vajalikud kogemused põllumajanduslikuks katsetööks ning teaduse saavutuste juurutamiseks põllumajandusse. Neljanda kursuse suvel töötasid üliõpilased tootmise juhtimise ja planeerimise praktilikal

(menetluspraktika) vabariigi paremates sovhoosides ja kolhoosides.

Agronoomiateaduskonna lõpetamine toimus diplomitööga või komplekssete riigieksamitega agronoomias (haaras mullateadust, agrokeemiat, maaviljelust, taimekasvatust jne) ning ökonoomilistes ainetes (poliitiline ökonoomia, põllumajandusökonomika, tootmise organiseerimine, statistika ja raamatupidamine jne).

Praktika zootehnika, veterinaaria, metsanduse ja maaparanduse erialadel: I ja II kursusel – 4–10 nädalat tööpraktikat, 20–22 nädalat õppepraktikat, III ja IV kursusel 19–20 nädalat menetluspraktikat EPA õppe-majandites, vabariigi uurimisinstituutide majandites, vabariigi sovhoosides ja kolhoosides/veterinaariaosakondades/loomade haiguste tõrje jaamades/liha ja piimatööstuse ettevõtetes/metsamajandites jm. Üliõpilased omandasid II kursusel III liigi traktoristi-masinisti ning III liigi autojuhi kvalifikatsiooni.

Praktika põllumajanduse mehhaniseerimise erialal: I kursusel 4 nädalat õppetöökojas (omandasid lukksepa kvalifikatsiooni ja traktoristi oskused). II kursusel 4 nädalat tööd NSV Liidu suuremates auto- või traktoritehastes (omandasid eriala metallilõikepinkidel töötamiseks), 5 nädalat tööd kombainide ja traktoritega (omandasid laiaprofiiliga traktoristi-masinisti kutse). III kursusel – autojuhipraktika (omandasid III liigi autojuhi kutse), 18 nädalat tööd majandis autojuhina, traktoristina ja kombainerina. IV kursusel – 9 nädalat tööd masina-traktoripargi tööjuhina, peainseneri abina. V kursusel – 6 nädalat masinate remondi praktikat suuremates töökodades ja tehastes.

1964. aastal moodustati Ühiskondlike Erialade Teaduskond (ÜET). ÜET eesmärgiks oli süvendada üliõpilaste teadmisi ning avardada nende silmaringi väljaspool kohustuslikku erialast õppetööd eesmärgiga rakendada omandatud teadmisi ja oskusi pärast kõrgkooli lõpetamist oma töökohal. Üliõpilastel oli võimalik omandada lektori, kodukultuuri, looduskaitse, ehisaianduse või spordiinstruktori tunnistus, tavandijuhi, liiklus- või matkaringi jt ringide (20) juhendaja tunnistus.

Paralleelselt spetsialistide ettevalmistamisega statsionaarses õppes ja kaugõppes organiseeriti tootmises töötavatele spetsialistidele kvalifikatsiooni tõstmise kursuseid. 1966. aastal loodi kvalifikatsiooni tõstmise teaduskond. 6-kuulistel täienduskursustel käisid põhiliselt kolhooside ja sovhooside juhtivad töötajad. 1970. aastal loodi ettevalmistusosakond, mille ülesandeks oli abistada töölisnoori ja armeest demobiliseeritud EPAse sisseastumisel.

1971. aastal õpetati põllumajandusspetsialiste seitsmes teaduskonnas (agronoomia-, zootehnika-, veterinaaria-, majandusteaduskond, metsanduse- ja maaparanduse teaduskond, põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskond ja kaugõppeteaduskond) kokku 12 erialal (agronoomia, rohumaaviljelus ja seemnekasvatuse, zootehnika (eesti ja vene osakond), veterinaaria (eesti ja vene osakond), piima- ja piimasaaduste tehnoloogia, liha- ja lihasaaduste tehnoloogia, põllumajanduslik raamatupidamine, põllumajanduse ökonomika ja organiseerimine, metsamajandus, maaparandus, maakorraldus, põllumajanduse mehhaniseerimine). Üliõpilasi oli kokku 3641 sh kaugõppeteaduskonnas (9 erialal) 1550.

1971. aastal oli lõpetajaid 501 sh 103 õpetatud agronoomi, 53 õpetatud zootehnikut, 35 veterinaararsti, 7 liha- ja lihasaaduste tehnoloogiainseneri, 19 piima- ja piimasaaduste tehnoloogiainseneri, 47 metsamajandusinseneri, 35 hüdrotehnikainseneri, 26 maakorraldusinseneri, 106 mehaanikainseneri, 37 õpetatud agronoom-ökonomisti, 33 põllumajanduse ökonomist-raamatupidajat.

1981. aastal õppis Eesti Põllumajanduse Akadeemias juba 4035 üliõpilast sh kaugõppes 1635. Võrreldes 1971. aastaga suurenes veterinaariat õppivate üliõpilaste arv ning üliõpilaste arv põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskonnas, kus 1972. aastal avati põllumajanduse elektrifitseerimise eriala.

Joonis 1. Zooinseneriteaduskonna venekeelse rühma ehk rahvusvahelised üliõpilased. Keskel kursuse juhendaja Anne Lüpsik

1981 – Eesti Põllumajanduse Akadeemia

Rektor dots Nikolai Kozlov. Öppeprorektor dots Enn Altosaar. Teadusprorektor dots Armand Sukamägi. Kvalifikatsiooniprorektor v.-õp. Kaljo Tein. Haldusprorektor Raivo Sein.

Tabel 3. Üliõpilaste ja lõpetajate arv Eesti Põllumajanduse Akadeemia 1981. aastal

Teaduskond	Erialad,	Üliõpilaste arv	Lõpetajate arv
Agronoomiateaduskond. Mitšurini 34	Agronoomia	341	55
Dekaan dots Arnold Sau			
Zooinseneriteaduskond. Mitšurini tn 30	Zootehnika	249	37
Dekaan prof Ülo Oll			
Veterinaariateaduskond. Leningradi mnt 84	Veterinaaria	360	59
Dekaan dots Aadu Kolk	Liha- ja piimasaaduste tehnoloogia	123	23
Majandusteaduskond. Riia mnt 12	Põllumajanduslik raamatupidamine	97	25

Teaduskond	Erialad,	Üliõpilaste arv	Lõpetajate arv
Dekaan dots Harri Piho	Pm ökonoomika ja organiseerimine	125	30
Metsanduse ja maaparanduse teaduskond.	Metsandus	239	48
Riia mnt 12	Maakorraldus	119	25
Dekaan prof Endel Laas	Maaparandus	215	38
Põllumajanduse mehhaniseerimise teaduskond. Kreutzwaldi tn 56	Põllumajanduse elektrifitseerimine	197	26
Dekaan prof Heino Möller	Põllumajanduse mehhaniseerimine	334	53
Kaugõppeteaduskond. Riia mnt 12	Agronoomia	372	45
Dekaan dots Enn Jaama	Zootehnika	299	20
	Metsamajandus	196	19
	Põllumajanduslik raamatupidamine	152	22
	Pm ökonoomika ja organiseerimine	283	38
	Pm mehhaniseerimine	333	–
Ühiskondlike erialade teaduskond (ÜET)			
Riia mnt 12			
Dekaan dots Sinaiida Riives			
Kvalifikatsioonitõstmise teaduskond			
Riia mnt 12.			
Prorektor v-õp Kaljo Tein			
Kokku üliõpilasi/lõpetajaid		4035 sh 1635 kaugõppes	563 sh 144 kaugõppes

1990/1991 õppeaastal rakendus uus õppekorraldus. Õppetöö hakkas toimuma neljas tsükli ja igale tsüklile järgnes eksamite sooritamise nädal. Õppetöö mahtu hakati arvestama ainepunkti-süsteemis; üks nädal õppetööd (35 tundi auditoorset tööd) andis 1 ainepunkti (AP).

Üliõpilased, kes immatrikuleeriti 1990. aastal, saadeti II poolaastaks (st III ja IV tsükli) praktilisi teadmisi omandama sovhoostehnikumidesse (Türi, Vana-Võidu, Kehtna jt). 1991/1992 ja 1992/1993 õppeaastal õppisid esmakursuslased (v.a need, kes olid lõpetanud tehnikumi) kõrgemates põllumajanduskoolides (Türi, Olustvere, Vana-Võidu, Kehtna, Räpina) ja tehnikumides

(Luua, Väimela) terve aasta, seejärel jätkasid õpinguid Tartus.

1993/1994 õppeaastal immatrikuleeritud üliõpilased olid sügissemestril põllumajanduskoolides ja kevadsemestril Tartus.

1991. aasta 1. septembrist reorganiseeriti teaduskonnad. Moodustati 5 teaduskonda: põllumajandusteaduskond, mille koosseisus oli 4 instituuti (agronoomia-, loomakasvatuse-, majandus- ja liha-piimainstituut), veterinaariateaduskond, Inseneriteaduskond, mille koosseisus oli 2 instituuti (tehnik- ja maainseneriinstituut), metsandusteaduskond, humanitaarteaduskond. Erialasid oli kokku 17, üliõpilasi 3957 sh kaugõppes 1302 (tabel 4).

Tabel 4. Üliõpilaste ja lõpetajate arv Eesti Põllumajanduse Akadeemia 1991. aastal

Teaduskond/Instituut	Erialad	Üliõpilaste arv	Lõpetajate arv
Põllumajandusteaduskond		1062	160
Dekaan dots Armand Sukamägi) sh			
1. Agronoomiainstituut. Viljandi mnt Eerika	Agronoomia	352	51
Direktor dots Juhan Jõudu	Aiandus	45	
2. Loomakasvatuseinstituut. Lai tn 30	Loomakasvatus	297	37
Direktor dots Anne Lüpsik			
3. Majandusinstituut. Riia mnt 12	Põllumajanduse ökonoomika ja organiseerimine	64	29
Direktor dots Harri Piho	Põllumajandusraamatupidamine ja -analüüs	24	21
4. Liha-piimainstituut. Narva mnt 84	Liha- ja piimatehnoloogia	137	22
Direktor dots Meili Rei			
Veterinaariateaduskond. Narva mnt 84	Veterinaaria	368	48
Dekaan dots Aadu Kolk			
Inseneriteaduskond		947	119
(dekaan prof kt Kuno Jürjenson) sh			
1. Tehnikainstituut. Kreutzwaldi tn 56	Põllumajanduse mehhaniseerimine	461	58
Direktor dots Tõnis Peets	Põllumajanduse elektrifitseerimine	110	31
2. Maainseneriinstituut. Kreutzwaldi tn 5	Maamõõtmise	101	13

Teaduskond/Instituut	Erialad	Üliõpilaste arv	Lõpetajate arv
Direktor dots Väino Tamm	Maaparandus	69	17
	Maaehitus	56	–
	Maainseneri	118	–
	Keskkonnakaitse	32	–
Metsandusteaduskond. Kreutzwaldi tn 5	Metsamajandus	253	38
Dekaan prof Ivar Etverk	Metsatööstus	25	–
Kaugõppeteaduskond. Riia mnt 12	Agronoomia	273	9
Dekaan dots Matti Liiske	Loomakasvatus	230	14
	Metsamajandus	157	6
	Pm ökonoomika ja organiseerimine	234	24
	Põllumajanduslik raamatupidamine	154	19
	Pm mehhaniseerimine	254	3
Humanitaarteaduskond. Riia mnt 12			
Dekaan dots Albert Saunanen			
Täiendusõppeteaduskond. Riia mnt 12			
Prorektor prof kt Kuno Jürjenson			
Kokku üliõpilasi/lõpetajaid		3957 sh 1302 kaug- õppes	440 sh 75 kaugõppes

Humanitaarteaduskond ühendas filosoofia ja sotsiaalteaduste, võõrkeelte ning kehakultuuri kateedrid. Teaduskonna eesmärgiks oli anda üliõpilastele humanitaarteadmisi inimesest ja ühiskonnast, rahvuskultuurist ja ajaloost; et meie kõrgkoolis õppijatest ei saaks mitte lihtsalt kõrgharidusega oskustöölised, vaid isiksused, kes aitaksid kaasa Eesti küla taasärkamisele.

Doktoriõppesse vastuvõttu alustati 1991/1992 õppeaastal, kui rektori 19. juuni 1991 käskkirjaga avati individuaalplaani alusel toimuv doktoriõpe kestusega 4 aastat. Doktoriõpe avati kaheksal erialal: taimekasvatus, mullateadus, rohumaaviljelus ja söödatootmine, loomakasvatus, veterinaarmeditsiin, metsamajandus, põllumajanduse mehhaniseerimine, põllumajanduse ökonoomika.

Ülikooli rektori 14.01.1991 käskkirjaga moodustati neli doktorinõukogu: põllumajandusteaduste ja majandusteaduste nõukogu (esimees prof Olev Saveli), loodusteaduste nõukogu (esimees prof Loit Reintam), tehnikateaduste nõukogu (esimees prof Tõnu Keskküla), veterinaaria nõukogu (esimees prof Nikolai Kozlov).

Magistriõppe ja doktoriõppe lõpetajatele anti teaduskraad, nt põllumajandusmagister (*Master of Agriculture (M.Agr)*) taimekasvatuse erialal, filosoofiadoktor (*PhD*) taimekasvatuse erialal, põllumajandusdoktor (*Doctor of Agriculture (D.Agr)*) taimekasvatuse erialal.

26. septembril 1991 nimetati Eesti Põllumajanduse Akadeemia Eesti Põllumajandusülikooliks (EPMÜ).

Eesti Põllumajandusülikoolist sai akadeemilist haridust ning selle taseme täiendusõpet ja nõuannet andev õppe- ja teadusasutus ning maamajanduse arenduskeskus. Õpetamise aluseks oli teadus ja tihe loominguiline side maamajanduspraktikaga. Põllumajandusspetsialistide ettevalmistamise asemel sai ülikooli eesmärgiks loovharitlaste kujundamine, teadlaste ettevalmistamine, missioonitunde sisendamine maakultuuri, maamajanduse ja loodussõbraliku elukorralduse süsteemseks arendamiseks.

EPMÜ oli Eesti Vabariigi riiklik ülikool ja õppetöö toimus ülikoolis koostatud õppekavade alusel.

Ülikooli nõukogu 30.04.1992 otsusega likvideeriti põllumajandusteaduskond ja inseneriteaduskond ning kinnitati EPMÜ uus struktuur. Moodustati 10 instituuti ja üks teaduskond: agronoomiainstituut, loomakasvatuse instituut, majandusinstituut, liha- ja piimainstituut, tehnikainstituut, maainseneriinstituut, keskkonnainstituut, metsandusinstituut, humanitaarinstituut, taimekaitseinstituut ja veterinaariateaduskond.

Lõpetati vastuvõtt kaugõppeteaduskonda ja vähendati vastuvõttu statsionaarsesse õppesse seniselt 550-lt 275-le.

Aastatel 1992 ja 1993 anti lõpetajatele diplom eriala lõpetamise kohta (nt on lõpetanud tehnikainstituudi põllumajanduse mehhaniseerimise erialal).

Bakalaureuseõppesse võeti esimesed üliõpilased vastu 1994. aastal; õppeaja kestus 4 aastat.

1994. aasta 1. juunil ühendati EPMÜ Loomakasvatuse instituut (direktor dots Anne Lüpsik) ja Eesti Loomakasvatuse ja Veterinaaria Teadusliku Uurimise Instituut (ELVI) (direktori kt Toomas Vain). Moodustunud EPMÜ Loomakasvatuse instituudile anti teaduskonna õigused.

Ülikooliseadusest (jõustus 18.02.1995) tulenevalt rakendus ülikoolides alates 1995. aastast 4+2 õppesüsteem. 4-aastasele bakalaureuseõppele (õppekava maht 160 AP) järgnes 2-aastane magistriõpe (80 AP) ja 4-aastane doktoriõpe (160 AP). Loomaerstiõppe kestuseks sai 5 aastat (200 AP). Õppetöö toimus ülikoolis koostatud ja kõrgharidusstandardile vastavate õppekavade alusel.

Bakalaureuseõppe õppekava (160 AP) koosnes järgmistest moodulitest: üldõppemoodul (kuni 30 AP), suunaõppemoodul (20–25 AP), erialaõppemoodul (60–70 AP), lisaõppemoodul (19–25 AP), vabaained (14–20 AP), lõputöö või -eksam (kuni 10 AP). Üldõppemoo-

dulis olid järgmised õppeained: kohanemiskursus, kõrgem matemaatika, füüsika üldkursus, majandusõpetuse alused, ökoloogia ja keskkonnakaitse, kodanikukaitse, töökaitse üldkursus, õigusõpetus, võõrkeel, eesti keel, filosoofia üldkursus.

Agronoomia eriala üliõpilased õppisid järgmisi õppeaineid suunaõppemoodulis: üldkeemia, botaanika põhikursus, taimefüsioloogia biokeemia alustega, geneetika, mikrobioloogia üldkursus, informaatika, ja erialaõppemoodulis: mullateaduse põhikursus, Eesti mullastik, muldade väliuurimine, agrokeemia põhikursus, maaviljelusteadus, maaviljeluse põhikursus, seemneteadus, taimekasvatusteadus, eritaimekasvatus, sordiaretuse põhikursus, seemnekasvatuse põhikursus, taimekasvatusteaduste töötlemise, säilitamise ja hindamise põhikursus, fütopatoloogia põhikursus, põllumajandusentomoloogia, taimekaitse põhikursus, teadustöö

metoodika, söötisõpetus, eriloomakasvatus koos õppepraktikaga. Agronoomia eriala üliõpilased õppisid liisaõppemoodulis järgmisi õppeaineid: produktsioonibioloogia, sooteadus ja -kultuur, integreeritud ja alternatiivne maaviljelus, köögiviljandus, agrometeoroloogia, põllumajandusökonomika üldkursus, ettevõtluse alused, informaatika II, metsanduse üldkursus, põllumajandusmasinad.

1995. aastal õppis EPMÜ viies teaduskonnas (agronoomia-, majandus- ja sotsiaal-, metsandus- ja maainseneri-, tehnika-, veterinaariateaduskond) ja ühes instituudis (loomakasvatusteaduskond) kokku 2189 üliõpilast sh kaugõppes 483 (tabel 5).

1995 – Eesti Põllumajandusülikool

Rektor Mait Klaassen, õppeprorektor prof Kuno Jürjenson, teadusprorektor prof Henn Elmet, haldusprorektor Rein Liblik.

Tabel 5. Üliõpilaste ja lõpetajate arv Eesti Põllumajandusülikoolis 1995. aastal

Teaduskond/instituut	Erialad	Üliõpilaste arv	Lõpetajate arv
Agronoomiateaduskond	Agronoomia	319 sh 88 kõ	28
Viljandi mnt Eerika	Aiandus	81	21
Dekaan dots Juhan Jõudu	Kodumajandus	35	4
Loomakasvatusteaduskond	Loomakasvatus		
Kreutzwaldi 1		132 sh 55 kõ	31
Direktor prof Olav Kärt			
Veterinaariateaduskond	Veterinaarmeditsiin	179	56
Kreutzwaldi 62	Lihatehnoloogia	48	8
Dekaan dots Madis Aidnik	Piimatehnoloogia	51	10
Majandus- ja sotsiaalteaduskond	Põllumajanduslik raamatupidamine ja rahandus	164 sh 59 kõ	13
Riia mnt 12	Põllumajanduse ökonomika ja ettevõtlus	191 sh 79 kõ	17
Dekaan prof Viktor Jullinen			
Metsandus ja maainseneriteaduskond	Metsamajandus	197 sh 69 kõ	29
Kreutzwaldi 5	Metsatööstus	51	–
Dekaan dots Hardi Tullus	Maamõõtmine	111	14
	Maahitus	69	22
	Veemajandus	53	7
	Maastikuarhitektuur	37	–
Tehnikateaduskond	Põllumajanduse mehhaniseerimine	197 sh 41 kõ	42
Kreutzwaldi 56	Põllumajandusenergeetika	64	13
Dekaan dots Matti Liiske	Konstruktor	17	2
Põhiõppes		1880 sh 391 kaugõppes	317
Magistriõppes		261 sh 92 kaugõppes	14
Doktoriõppes		48	6
Kokku üliõpilasi/lõpetajaid		2189 sh 483 kaugõppes	337

1996/1997 õppeaastal moodustati esimesed riigieelarvevälised (REV) ehk tasulised õppekohad statsionaarses õppes. REV õppekohtadele võeti lepingu alusel vastu 14 üliõpilast, 1997/1998 õppeaastal 61, 1998/1999 õppeaastal 101, 1999/2000 õppeaastal 325.

Kõige enam oli REV õppekohtadel õppivaid üliõpilasi põllumajandusraamatupidamise ja rahanduse erialal ning põllumajanduse ökonomika ja ettevõtluse

erialal. Teistel erialadel (aiandus, metsamajandus, metsatööstus, liha- ja piimatehnoloogia, maastikuarhitektuur, maastikukaitse ja -hooldus, maahitus, maamõõtmine, põllumajanduse mehhaniseerimine) oli REV õppekohal õppijaid vähem.

Statsionaarses õppes riigieelarvevälistel (REV) õppekohtadel õppivad üliõpilased õppisid koos riigieelarvelistel (RE) õppekohtadel õppivate üliõpilastega ning

neile kehtisid kõik üliõpilaste õigused ja kohustused v.a. õigus saada riiklikku stipendiumi.

Kaugõppe avas uuesti ukSED 1997. aastal, kui moodustati õppeprorektori vastutusalasse kuuluv iseseisev osakond – Avatud Ülikool, mille üheks tegevusvaldkonnaks sai riigieelarvevälise (REV) tasemekoolituse ehk tasulise diplomi- ja bakalaureuseõppe korraldamine kaugõppe teel. 1997/1998 õppeaastal võeti REV õppekohtadele kaugõppesse 60 üliõpilast, nendest 49 majandus- ja sotsiaalteaduskonda, 3 maainseneri-, 1 metsandus-, 1 agronoomia-, 4 loomaarsti- ja 2 tehnikateaduskonda.

Põllumajandusülikooli nõukogu 22. juuni 1998. a otsusega nr 5-98 viidi riigieelarveväline tasemekoolitus (täismahus diplomi-, bakalaureuse-, magistriõpe) Avatud Ülikooli vastutusalast üle õppe- ja teadusosakonna vastutusalasse. Avatud Ülikooli põhiülesandeks jäi täiendõppe korraldamine EPMÜ-s.

1998/1999 õppeaastal võeti kaugõppesse REV ehk tasulistele õppekohtadele vastu 147 üliõpilast; nendest 16 diplomiõppesse (12 liha- ja piimatehnoloogia, 4 ergonoomika ja väikeettevõtte tehnika). 1999/2000 õppeaastal võeti kaugõppe REV õppekohtadele vastu 180 üliõpilast.

Kaugõppe üliõpilased kuulusid vastava instituudi juurde. Üldõppe tunniplaan koostati õppeosakonnas, erialaainete tunniplaanid vastavas instituudis.

Bakalaureuseõppe lõpetajatele, kes astusid ülikooli alates 1994. aastast, anti bakalaureusekraad. Diplomile kirjutati, et on täitnud nt agronoomia bakalaureuseõppe õppekava täies mahus ja talle on antud bakalaureusekraad agronoomia erialal. Esimesed bakalaureusekraadiga diplomid väljastati 1998. aastal.

Enne 1994. aastat bakalaureuseõppesse astunud üliõpilased said diplomi ilma bakalaureusekraadita (ülikooli kraadita diplom). Diplomile kirjutati, et on täitnud nt veterinaaria eriala õppekava täies mahus, maehituse eriala õppekava täies mahus.

Magistriõppe lõpetajatele anti magistri teadus- või kutsekraad (nt põllumajandusmagistri teaduskraad loomakasvatuse erialal, tehnikamagistri teaduskraad põllumajanduse mehhaniseerimise erialal), doktoriõppe lõpetajatele – doktorikraad (nt põllumajandusdoktor; Doctor of Agriculture (dr.Agr) taimekasvatuse erialal, filosoofiadoktor (PhD) taimekasvatuse erialal).

EPMÜ nõukogu 16.05.1997 otsusega kinnitati agronoomiateaduskonna kodumajanduse eriala õpetajakoolituse õppekava ja kodumajanduse magistriõppe üliõpilastel oli võimalus omandada õpetaja kutsetunnistus. Õpetajakutset tõendav õpetaja kutsetunnistus kehtis koos bakalaureuse diplomiga.

1999/2000 õppeaastal oli ülikoolis 6 teaduskonda (agronoomia-, loomaarsti-, maainseneri-, majandus- ja sotsiaal-, metsandus- ja tehnikateaduskond) ja 7 teadus- ja arendusasutust (Eksperimentaalbioloogia Instituut, Keskkonnakaitse Instituut, Loomakasvatuse instituut, Metsanduslik uurimisinstituut, Polli aianduse instituut, Zooloogia ja Botaanika Instituut ning Taimebiotehnoloogia uurimiskeskus EVIKA).

2000. aastal õppis ülikoolis kokku 3625 üliõpilast (sh kaugõppes 634), nendest magistriõppes 291 ja doktoriõppes 114. 2001. aastal oli üliõpilasi 4019 (sh kaugõppes 782), nendest magistriõppes 352 ja doktoriõppes 129. Üliõpilased olid immatrikuleeritud vastavasse teaduskonda või loomakasvatuse instituuti.

Agronoomiateaduskonna dekaaniks oli dots Juhan Jõudu, prodekaaniks Hugo Roostalu, dekanaadi vanemmetoodikuks Koidu Veibri.

Loomaarstiteaduskonna dekaaniks oli dots Madis Aidnik, prodekaaniks prof Jaan Praks, dekanaadi vanemmetoodikuks Maie Vassiljeva.

Maainseneriteaduskonna dekaaniks oli dots Venno Paalmäe, prodekaanideks dots Siim Maasikamäe ja dots Feliks Virma, dekanaadi vanemmetoodikuks Ele Laas.

Majandus- ja sotsiaalteaduskonna dekaaniks oli prof Viktor Jullinen, prodekaaniks dots Jüri Krusealle, dekanaadi vanemmetoodikuks Jaana Orin.

Metsandusteaduskonna dekaaniks oli prof Hardi Tullus, prodekaaniks dots Kalev Jõgiste, dekanaadi vanemmetoodikuks Vaike Reisner.

Tehnikateaduskonna dekaaniks oli prof Matti Liiske, prodekaaniks prof Boris Reppo, dekanaadi metoodikuks Eve Möller.

Loomakasvatuse instituudi direktoriks prof Olav Kärt, asedirektoriks õppe alal dots Einar Orgmets, dekanaadi metoodikuks Piret Aus.

Eksperimentaalbioloogia Instituudi direktoriks oli prof Aavo Aaviksaar, Keskkonnakaitse Instituudi direktoriks prof Lembit Nei, Metsandusliku Uurimisinstituudi direktoriks oli Ülo Tamm, Polli Aianduse Instituudi direktoriks Toivo Univer, Zooloogia ja Botaanika Instituudi direktoriks Urmas Tartes. Taimebiotehnoloogia Uurimiskeskust (EVIKA) juhtis direktori kt Katrin Kotkas.

Ülikooli nõukogu 21.12.2000 otsusega rakendus õppetöö kvaliteedi hindamise süsteem; pidev õpetamise hindamine üliõpilaste küsitluse alusel ning kinnitati õpetamise hindamise juhend.

2000/2001 õppeaastast arvestati õppetöö mahtu ainepunktides (AP). Üks ainepunkt vastas 40 tunnile ehk ühele õppenädalale üliõpilase poolt õppeks kulutatud tööle, millesse arvestati auditoorne töö, praktiline töö, iseseisev töö ja teadmiste kontroll. 1 AP (40 tundi õppetööd) sisaldas kuni 20 t auditoorset õppetööd, veterinaarmeditsiini erialal 24 tundi. Alates 2002. a vastuvõttust kehtima hakkavates uutes õppekavades hakati õppe mahtu arvestama Euroopa ainepunktisüsteemis (ECTS) st 1 EAP vastab 26 tunnile tööle, mille üliõpilane on õppeks kulutanud. See moodustab 1560 tundi ja 60 ainepunkti õppeaastas.

Ülikooli nõukogu 28.06.2001 otsusega kinnitati **EPMÜ tegevuse põhivaldkonnas** (loodusressursside säästlik kasutamine) õppetöö ning teadus- ja arendustegevuse läbiviimiseks vajaliku õppetoolide (30) nimistu: taimekasvatus; rohumaa viljelus ja söödatootmine; aiandus; taimekaitse; mullateadus ja agrokeemia; loomageneetika ja tõuaretus; söötmisteadus; eriloomakas-

vatus; kalakasvatus ja kalandus; normaalne ja patoloogiline morfoloogia; füsioloogia, farmakoloogia ja loomatervishoid; sise- ja nakkushaigused; kirurgia ja sünnitusabi; toiduainete tehnoloogia; toiduhügieen ja kvaliteet; metsakasvatus ja metsaökoloogia; metsakorraldus; metsatööstus; keskkonnateadus; veemajandus; maastikuarhitektuur; biosüsteemaatika; rakendushüdrobioloogia; põllumajandustehnika; põllumajandusenergeetika; geomaatika; maaehitus ja ehitustehnoloogia; agraarökonomika ja turundus; maamajanduse arvestus; maamajanduse juhtimine ja maasotsioloogia.

Sätetati, et konkreetse õppetooli avamise otsuse teeb struktuuriüksuse nõukogus heakskiidetud õppetooli arendamise põhjendatud kava alusel ülikooli nõukogu. Esimesed viis õppetooli moodustati 2002. aastal loomaarstiteaduskonnas: morfoloogia õppetool, looma tervise õppetool, teraapia õppetool, nakkushaiguste õppetool ja toiduhügieeni õppetool.

Õppetool oli õpetamise ning teadusuuringutega tegelev akadeemiline struktuuriüksus, mis ühendas lähedase profiiliga õppeaineid. Õppetooli koosseisu võisid kuuluda ka muud õppe- ja teadustööga tegelevad üksused. Õppetooli juhtis professor või õppetooli hoidja, kes valiti teaduskonna nõukogus ja nimetati dekaani poolt ametisse kuni viieks aastaks, kuid mitte kauemaks kui 65. aastaseks saamiseni seisuga 31. august. Õppetooli juhiks oli õigus kandideerida õppetoolis töötavatel professoritel ja dotsentidel, nende puudumisel võis õppetoolile valida hoidja lektorite hulgast kuni viieks aastaks.

Ülikooli nõukogu 30.10.2003 määrusega Eesti Põllumajandusülikooli põhikiri sätestati, et õppetool kuulub instituudi koosseisu ja on korralise professori erialane ametikoht selle juurde kuuluvate töötajatega, kellele korraline professor on töökorraldaja.

Alates 2002/2003 õppeaastast rakendus Eesti ülikoolides sh Eesti Põllumajandusülikoolis **3+2 õppesüsteem**. Üliõpilaste vastuvõtt bakalaureuseõppesse, loomaarstiõppesse ja ehitusinseneriõppesse (st põhiõppesse) toimus uute (3+2 õppesüsteemi) õppekavade alusel, magistri- ja doktoriõppesse "vanade" ehk 4+2 õppesüsteemi õppekavade alusel.

3+2 õppesüsteemi magistri kvalifikatsioon on võrreldav spetsialisti kvalifikatsiooniga, mille said 4+2 õppesüsteemi bakalaureuseõppe lõpetajad ja kellele väljastati 4- või 5-aastase õppekava läbimisel bakalaureusekraad. 4+2 õppesüsteemi teadusmagistri kraadi andmine lõpetati alates 2012. aastast; ainsaks teaduskraadiks jäi doktorikraad.

Uued õppekavad kinnitati ülikooli nõukogus 14.02.2002 ja esitati registreerimiseks haridusministeeriumile. Loodi 10 bakalaureuseõppekava (õppe nominaalkestus 3 aastat, õppekava maht 120 AP), 1 loomaarstiõppekava (6 aastat, 240 AP), 2 ehitusinseneriõppekava (5 aastat, 200 AP), 24 magistriõppekava (2 aastat, 80 AP). Õppeaja lühenemise tõttu vähenes õppekavades praktika maht.

Kõrghariduse I astme (põhiõppe) õppekavad olid järgmised: põllu- ja aiasaaduste tootmine, loomakas-

vatusaaduste tootmine, metsandus, loodusvarade kasutamine ja kaitse, veterinaarmeditsiin, keskkonnakaitse, rakendushüdrobioloogia, keskkonnamajandus, maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine, geomaatika, maaehitus, veemajandus, tehnika ja tehnoloogia.

Bakalaureuseõppe õppekava (120 EAP, 3 aastat) koosnes järgmistest moodulitest/osadest: valdkonnaõpe, suunaõpe, erialaõpe, vabaained, bakalaureuse-töö või -eksam.

Bakalaureuseõppekava Põllu- ja aiasaaduste tootmine üliõpilased õppisid 2005. aastal **järgmisi õppeaineid:** valdkonnaõppes (27 AP) – informaatika, põllumajanduse ajalugu, orgaaniline ja analüütiline keemia, üldloomakasvatus, erialane võõrkeel, ökoloogia ja keskkonnakaitse, majandusteaduse alused, õigusõpetus, riskianalüüs ja töökeskkonna ohutus, põllu- ja aiatöömashinad; suunaõppes (20,5 AP) – põllumajandustaimed, mullateaduse alused, agrokeemia, taimefüsioloogia biokeemia alustega, geneetika, teadustöö metoodika ja vormistamine, mikrobioloogia üldkursus, agrometeoroloogia; erialaõppes (27 AP) – rohumaaviljelus, murud, aianduse tehnoloogiad, maaviljeluse põhikursus, taimekasvatuse üldkursus, teadustöö praktika I, taimekahjustajad ja nende tõrje I, seemnekasvatus, põllumajandusökonomika üldkursus; **spetsialiseerumisel agronoomia erialale** (20,5 AP) – Eesti mullastik, põllumajandustaimed II, muldade väliuurimine, sordiaretuse põhikursus, rohumaade tehnoloogiad, aia- ja põlusaaduste kvaliteet ja standardid, põllukultuuride tehnoloogiad, söötmisõpetus.

Magistriõppekava Agronoomia (80 AP, 2 aastat) üliõpilased õppisid 2005. aastal järgmisi õppeaineid: eksperimendi metoodika ja andmetöötlus, nõuandeteenistus ja -süsteemid, Euroopa Liidu üldkursus, taimesaaduste töötlemine, säilitamine ja kvaliteet, metsanduse üldkursus, maaviljelusteadus, taime tootmine ja ainerings, rohumaateadus, seemnete adus ja -kasvatus, sooteadus ja -kultuur, taimekasvatusteadus, maakasvatuse strateegiad ja ökonomika, taimebiotehnoloogia, taimekahjustajad ja nende tõrje II, aiasaaduste turustamine, teadustöö praktika II, ettevõtte ja personali juhtimine, keskkonnasäästlik taimekasvatus ja mahe-tootmine. Magistriõpe lõppes magistritöö (20 AP) kaitsmisega.

Ülikooli nõukogu otsusega alustati vastuvõttu magistriõppesse majandusarvestuse ja finantsjuhtimise ning ökonomika ja ettevõtluse uutele (3+2) õppekavadele. Üliõpilased immatrikuleeriti riikliku koolitustellimuse välistele (REV) st tasulistele õppekohtadele kaugõppesse. Kaugõppe üliõpilased kuulusid vastava instituudi juurde/alla.

2003. aastal õppis ülikoolis kokku 4621 üliõpilast (sh kaugõppes 1027), nendest magistriõppes 434 ja doktoriõppes 161. Üliõpilaste arvu suurenemise põhjuseks oli asjaolu, et 2002 ja 2003. aastal võeti üliõpilasi vastu nii uue (3+2) õppesüsteemi kui ka n.ö "vana" õppesüsteemi alusel (magistriõpe).

Ülikooliseadusest tulenevalt rakendus alates 2003. aastast täis- ja osakoormusega õpe. Täiskoormusega

õppes täidab üliõpilane iga õppeaasta lõpuks õppekava kohaselt täitmisele kuuluva õppe mahust vähemalt 75 protsenti, osakoormusega õppes 50 kuni 75 protsenti. Sätestati, et RKT alusel moodustatud õppekohtadele vastuvõetud üliõpilastele kehtivad täiskoormusega õppe nõuded. Täiskoormusega õppe nõudeid mitte-täitva üliõpilase viib ülikool osakoormusega õppesse.

Alates 2003. aasta 1. septembrist rakendus õppetoe-tuste ja õppelaenu seadus. Üliõpilastel oli õigus taot-leda põhitoetust, täiendavat toetust (n.ö sõidutoetust, kui elukoht asus kaugel) ning majanduslikku toetust. Doktorantidel oli õigus taotleda doktoranditoetust.

2003. aastal maksti õppetoe-tust kokku 564-le üliõpi-lasele; põhitoetuse saajaid oli 118, täiendava toetuse saajaid 216, mõlema so põhi- ja täiendava toetuse saa-jaid 192, doktoranditoetuse saajaid 38. Põhitoetuse ja majandusliku toetuse suurus oli 800 krooni kuus, täien-dava toetus suurus 400 krooni kuus, doktoranditoetuse suurus 3000 krooni kuus.

1. jaanuaril 2005 rakendus ülikoolis uus akadeemiline struktuur. Senise 14 akadeemilise struktuuriüksuse ase-mele loodi 5 instituuti. Akadeemilise struktuurireformi eesmärgiks oli: õppe- ja teadustöö lähendamine, mille kaudu tõuseb õppetöö kvaliteet; professuuri tugevda-mine; teadustöörühmade suurendamine; kaalukamate teadusprojektide saamine, teadus- ja arendustegevuse kvaliteedi parandamine; järelkasvu probleemi lahenda-mine.

Ülikooli nõukogu 17.02.2005 otsusega kinnitati aka-deemilise tegevuse 32 vastutusvaldkonda: taimekasva-tus; rohumaaviljelus ja söödatootmine; aiandus; taime-kaitse; mullateadus ja agrookeemia; loomageneetika ja tõuaretus; söötmisteadus; eriloomakasvatuse; kalakasva-tus ja kalandus; normaalne- ja patoloogiline morfoloo-gia; looma tervis; nakkushaigused; teraapia; toiduainete tehnoloogia; toiduhügieen; metsakasvatuse ja metsaöko-loogia; metsakorraldus; metsatööstus; keskkonnateadus; veemajandus; maastikuarhitektuur; bioloogiline mitme-kesisus; rakendushüdrobioloogia; põllumajandusteh-nika; energeetika; geomaatika; maaehitus; agroökonoo-mika ja turundus; majandusarvestus ja -analüüs; maama-janduse juhtimine ja maasotsioloogia; fütopatoloogia; maastikukorraldus ja loodushoid.

Vastutusvaldkond ühendas endas teadus- ja arendus-tegevust ja sellel tuginevat õppetööd, mille seisundi, konkurentsivõime ja arengu eest Eestis võttis Eesti Põl-lumajandusülikool endale vastutuse või kandis kaas-vastutust teiste ülikoolidega kattuvates valdkondades.

Ülikooli nõukogu 04.05.2004 otsusega moodustati alates 01.01.2005 kolm teadus-ja arendusasutust, mille põhikirjajärgseks tegevuseks sai teadus- ja arenduste-gevus ning õppetöö läbiviimine ja korraldamine, ning kaks akadeemilist õppeasutust, mille põhikirjajärgseks tegevuseks sai õppetöö läbiviimine ja korraldamine ning osalemine teadus- ja arendustegevuses.

Teadus- ja arendusasutusteks kinnitati: agraar- ja keskkonnateaduste instituut, loomaarsti- ja loomateaduste instituut ning metsanduse ja inseneriteaduste ins-tituut.

Akadeemilisteks õppeasutusteks kinnitati tehnika ja tehnoloogia instituut ning majandus- ja sotsiaalteaduste instituut.

Agraar- ja keskkonnateaduste instituut moodustati agronoomiateaduskonna (dekaan prof Juhan Jõudu), Eksperimentaalbioloogia Instituudi (dir Aavo Aavik-saar), Keskkonnakaitse Instituudi (dir Lembit Nei), Polli aianduse instituudi (dir Ave Kikas), Zooloogia ja Botaanika Instituudi (dir Urmas Tartes) ja Taimebio-tehnoloogia Uurimiskeskus EVIKA (dir Katrin Kotkas) ühinemise teel.

Loomaarsti- ja loomateaduste instituut moodustati loomakasvatuseinstituudi (dir prof Olav Kärt), loo-maarstiteaduskonna (dekaan prof Toivo Suuroja) ja ag-robiokeskuse (dir Jüri Kumar) ühinemise teel.

Metsanduse ja inseneriteaduste instituut moodustati metsandusliku uurimisinstituudi (dir Kalev Jõgiste), metsandusteaduskonna (dekaan dots Paavo Kaimre), maa-inseneriteaduskonna (dekaan dots Siim Maasika-mäe) ning tehnikateaduskonna (dekaan prof Kuno Jür-jenson) ühinemise ja/või jagunemise teel.

Tehnika- ja tehnoloogia instituut moodustati tehnika-teaduskonna ja maa-inseneriteaduskonna jagunemise ja ühinemise teel.

Majandus- ja sotsiaalteaduste instituut moodustati majandus- ja sotsiaalteaduskonna (dekaan lektor Tiiu Ohvril) tegevuse ümberkorraldamise teel.

Ülikooli nõukogu võttis kuulda keeleekspertide arva-must struktuuriüksuste nimede asjus, muutis oma 25.11.2005 otsusega nr 43 ülikooli nõukogu 04.05.2004 otsusega nr 13 kinnitatud ülikooli struktuu-riüksuste nimetusi ning kinnitas ülikooli akadeemiliste struktuuriüksuste uued nimetused: **põllumajandus- ja keskkonnainstituut** (PKI) (direktor Illar Lemetti, õp-pedirektor Are Selge), **veterinaarmeditsiini ja looma-kasvatuse instituut** (VLI) (direktor Toomas Tiirats, õppedirektor Einar Orgmets), **metsandus- ja maaehi-tusinstituut** (MMI) (direktor Paavo Kaimre, õppedi-rector Toomas Timmusk), **tehnikainstituut** (TI) (di-rector Margus Arak, õppedirektor Arvo Leola), **majan-dus- ja sotsiaalinstituut** (MSI) (direktor Rando Vär-nik, õppedirektor Tiiu Ohvril).

Alustati õppekavade korrastamist. Moodustati 3+2 õppekavade hindamise ja analüüsi komisjon koosseisus prof Hugo Roostalu, van teadur Tiiu Kull ja dotsent Arvo Viltrop. Komisjon esitas aruande 2005. aasta juu-nikuus.

Õppekavade kvaliteedi tagamiseks moodustati õppe-kavakomisjon ning määrati õppekavade juhid. Lähe-dasi erialasid ühendavate õppekavade juhtideks mää-rati: prof Hugo Roostalu – põllumajandus (põllu- ja aia-saaduste tootmine, loomakasvatussaaduste tootmine, maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine); prof Andres Kiviste – metsandus (metsandus, loodusvarade kasutamine ja kaitse); prof Kalev Sepp – keskkonnateadus ja rakendusbioloogia (keskkonnakaitse, keskkon-namajandus, rakendushüdrobioloogia, BIOLandMan); dots Arvo Viltrop – veterinaarmeditsiin ja toiduteadus;

dots Jüri Olt – tehnika- ja inseneriteadus (tehnika ja tehnoloogia, maaehitus, veemajandus, geomaatika); dots Are Selge – õpetajakoolitus.

2005. aastal vähendati doktoriõppekavade arvu 22-lt 5-le. Ülikooli nõukogu otsusega kinnitati 5 doktoriõppekava: keskkonnateadus ja rakendusbioloogia; põllumajandus; veterinaarmeditsiin ja toiduteadus; metsandus; tehnikateadus.

Uuendati doktoriõppekava struktuuri ja õppeainete sisu. Senise 6 kaitsmiskomisjoni asemele moodustati 3 doktoritööde kaitsmiskomisjoni, käivitus doktorantide juhendajate tasustamise süsteem doktoritöö kaitsmise eest. Uuendati akadeemiliste kraadide kaitsmise tingimusi ning kinnitati doktorikooli statuut. Doktorikool on ülikooli doktoriõppekavade ühisosa koordineeriv ja arendav keskus, mille eesmärgiks on efektiivse ja kvaliteetse doktoriõppe korraldamine ja arendamine ning koostöö teiste ülikoolide doktorikoolidega. Doktorikool tegutseb õppeosakonna koosseisus ja seda juhivad koordinaator; hilisema nimetusega doktoriõppe peaspetsialist. EPMÜ ühines ülikoolidevaheliste doktorikoolidega; biomeditsiini ja biotehnoloogia doktorikooli ja ökoloogia ja keskkonnateaduste doktorikooliga.

2005. aastal lõpetas ülikooli kaks lendu; lisaks 4+2 õppesüsteemi bakalaureuse- ja diplomioõppe lõpetajatele ka **esimene lend 3+2 õppesüsteemi bakalaureuseõppe lõpetajaid**.

3+2 õppesüsteemi lõpetajatele anti bakalaureusekraad, nt põllumajandusteaduse bakalaureus (*Bachelor of Science in Agriculture (BSc)*), loodusteaduse bakalaureus (*Bachelor of Science (BSc)*), tehnikateaduse bakalaureus (*Bachelor of Science in Engineering (BSc)*) või magistrikraad nt põllumajandusteaduse magister (*Master of Science in Agriculture (MSc)*), loodusteaduse magister (*Master of Science (MSc)*), tehnikateaduse magister (*MSc*). Ehitusinsenerioõppe lõpetajatele anti tehnikateaduste magistrikraad (*Master of Science in Civil Engineering (MSc)*), loomarsti kvalifikatsioon, 6-aastase loomarstiõppe lõpetajatele anti loomarstikraad (*Degree in Veterinary Medicine (DVM)*).

3+2 õppesüsteemi bakalaureusekraad, magistrikraad ja loomarstikraad ei ole teaduskraad. Teaduskraad on doktorikraad; filosoofiadoktor (*Doctor of Philosophy (PhD)*). Diplomile kirjutati, et on täitnud nt metsanduse doktoriõppe õppekava (80131) täies mahus ja talle on antud filosoofiadoktori kraad (metsandus).

2005. aastal võeti põhiõppe 12-le õppekavale vastu kokku 1014 üliõpilast, nendest kaugõppesse 299.

3+2 magistriõppekavadele võeti vastu kokku 268 üliõpilast, nendest kaugõppesse 46.

Toimus **viimane vastuvõtt 4+2 õppesüsteemi magistriõppekavadele** (26) ja **õpetajakoolitusse** (põllumajanduslike erialade õpetaja õppekavale).

Kõrghariduse II astme (3+2 magistriõppe) õppekavad (22) olid järgmised: agronoomia, aiandus, põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine, loomakasvatus, ag-roökoloogia, kalakasvatus, liha- ja piimatehnoloogia, metsamajandus, metsatööstus, loodusvarade kasutamine ja kaitse, maastikukaitse- ja hooldus, maastikuarhitektuur, keskkonnamajandus, ökonoomika ja ettevõtetus, majandusarvestus ja finantsjuhtimine, põllumajandustehnika, ettevõtetehnika, ergonomika, energiakasutus, maakorraldus, geodeesia, kinnisvara planeerimine.

Haridus- ja teadusministeeriumi ning Eesti Põllumajandusülikooli vahel sõlmitud 2005. aasta riikliku koostöölepingu (RKT) lepinguga määratud magistriõppe lõpetajate arv 2010. aastal oli 207. Ülikooli nõukogu otsusega võeti RKT täitmiseks bakalaureuseõppesse vastu 353 üliõpilast, seega moodustati iga magistriõppe lõpetaja kohta 1,7 bakalaureuseõppe õppekohta.

2005. aasta RKT lepinguga määratud loomarstiõppe 25 lõpetaja kohta võeti vastu 40 ja ehitusinsenerioõppe 31 lõpetaja kohta 40 üliõpilast. Kui doktoriõppe RKT oli 2003. aastal 23, siis 2004. ja 2005. aastal 18.

Konkurss põhiõppesse astumiseks 2005. aastal oli 6.18 kandidaati ühele õppekohale.

423-le riiklikule õppekohale esitati 2613 avaldust, 4+2 magistriõppe 49-le õppekohale esitati 180 avaldust, 3+2 magistriõppe 258-le õppekohale esitati 334 avaldust, doktoriõppe 18-le õppekohale esitati 41 avaldust. Konkurss õppekohtadele oli suhteliselt suur, kuid kuna kandideerijatel oli võimalus avaldus esitada mitmesse ülikooli ja mitmele erialale, jäi tegelik konkurss suhteliselt tagasihoidlikuks.

EPMÜ nõukogu tegi oma 25.11.2004 otsusega nr 42 haridus- ja teadusministrile ning Riigikogu kultuurikomisjonile ettepaneku muuta Eesti Põllumajandusülikooli nimi Eesti Maaülikooliks.

17. novembril 2005 ilmus Riigi Teatajas Riigikogus 20. oktoobril 2005 vastu võetud ning Vabariigi Presidendi poolt 7. novembril allkirjastatud Ülikooliseaduse § 3 muutmise seadus, mille kohaselt asendati Ülikooliseaduse § 3 lõikes 1 sõnad "Eesti Põllumajandusülikool" sõnadega "Eesti Maaülikool".

Alates 27. novembrist 2005 on ülikooli nimeks Eesti Maaülikool (EMÜ). Maaülikooli ülesandeks sai edendada teadust ja kultuuri, osutada ühiskonnale vajalikke õppe- ja teadus ning muul loometegevusel põhinevaid teenuseid, teha nüüdisaegsel tasemel teadus- ja arendustööd kõigis maaelu ja maamajanduse ning loodussuressursside säästliku kasutamisega seotud valdkondades, korraldada teaduspõhist akadeemilist ja rakenduskõrghariduslikku ning täiendusõpet. EMÜ oli ja on Eesti Vabariigi avalik- õiguslik ülikool.

2005 – Eesti Maaülikool

Rector prof Alar Karis, õppeprorektor prof Hardi Tullus, teadusprorektor Andres Koppel, haldusdirektor Jüri Kirss (tabel 6).

Tabel 6. Üliõpilaste ja lõpetajate arv Eesti Maaülikoolis 2005. aastal

Teaduskond	Õppekavad/spetsialiseerumised (erialad)	Üliõpilaste arv	Lõpetajate arv
Põllumajandus- ja keskkonnainstituut Viljandi mnt Eerika Direktor Illar Lemetti	Bakalaureuseõpe: Põllu- ja aiasaaduste tootmine (agronoomia, aiandus, põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine) Keskkonnakaitse (maastikuarhitektuur, maastikukaitse ja -hooldus) Rakendushüdrobioloogia Õpetajakoolitus: Põllumajanduslike erialade õpetaja Magistriõpe: Aiandus Agronoomia Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine Maastikuarhitektuur Maastikukaitse ja -hooldus	Instituudis kokku 946 sh 24 kõ	Instituudis kokku 185 sh 17 teadusmagistrit ja 2 doktorit
Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut Kreutzwaldi 62 Direktor dots Toomas Tiirats	Bakalaureuseõpe: Loomakasvatussaaduste tootmine (loomakasvatus, kalakasvatus, liha- ja piimatehnoloogia) Magistriõpe: Loomakasvatus Agroökoloogia Kalakasvatus Liha- ja piimatehnoloogia Bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õpe: Veterinaarmeditsiin	Instituudis kokku 706 sh 25 kõ	Instituudis kokku 96 sh 6 teadusmagistrit ja 4 doktorit
Majandus- ja sotsiaalsinstituu Kreutzwaldi 64 Direktor dots Rando Värnik	Bakalaureuseõpe: Keskkonnamajandus Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine (majandusarvestus ja finantsjuhtimine, ökonoomika ja ettevõtlus) Magistriõpe: Keskkonnamajandus Majandusarvestus ja finantsjuhtimine Ökonoomika ja ettevõtlus	Instituudis kokku 1084 sh 546 kõ	Instituudis kokku 210 sh 1 teadusmagister ja 3 doktorit
Metsandus- ja maaehitusinstituut Kreutzwaldi 5 Direktor dots Paavo Kaimre	Bakalaureuseõpe: Metsandus (metsamajandus, metsatööstus) Loodusvarade kasutamine ja kaitse Geomaatika (maakorraldus, geodeesia, kinnisvara planeerimine) Bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õpe: Maaehitus Veemajandus Magistriõpe: Metsamajandus Metsatööstus Loodusvarade kasutamine ja kaitse Maakorraldus Geodeesia Kinnisvara planeerimine	Instituudis kokku 1518 sh 461 kõ	Instituudis kokku 246 sh 14 teadusmagistrit ja 5 doktorit
Tehnikainstituut Kreutzwaldi 56 Direktor Margus Arak	Bakalaureuseõpe: Tehnika ja tehnoloogia (ergonoomika, energiakasutus, ettevõtetehnika, põllumajandustehnika) Magistriõpe: Ergonoomika Energiakasutus Ettevõtetehnika Põllumajandustehnika	Instituudis kokku 530 sh 79 kõ	Instituudis kokku 99 sh 2 teadusmagistrit ja 2 doktorit
Põhiõppes Magistriõppes		3867 sh 1204 kõ 755 sh 460 4+2 287 3+2 õppesüsteemis (sh 45 kõ)	768 sh 175 kõ 43 sh 3+2 õppesüsteemis 3
Doktoriõppes		162	16
Kokku üliõpilasi/lõpetajaid		4784 sh 1204 kaugõppes	836 sh 9 õpetajakoolituses

Eesti Maaülikool, Tartu Ülikool, Tallinna Tehnika-kõrgkool ja Tartu Teaduspark sõlmisid 24.11.2006 ühiste kavatsuste protokollis eesmärgiga koordineerida nende asutuste vahelist tegevust tehnika- ja tehnoloogialase rakenduskõrghariduse arendamiseks Tartus. 3. jaanuaril 2007 liitus ühiste kavatsuste protokolliga Võrumaa Kutsehariduskeskus. Maaülikooli rektori 28.12.2006 korraldusega nr 187-RR moodustati tehnilise rakenduskõrghariduse andmise käivitamiseks ja sellega seotud tegevuste koordineerimiseks juhtkomitee. Eesti Maaülikooli nõukogu 25.01.2007 otsusega nr 3 moodustati Eesti Maaülikooli eesmärgi ja ülesandeid aluseks võttes alates 1. veebruarist 2007 Eesti Maaülikooli põhikirja punktile 21 vastav akadeemilise struktuuriüksuse staatuses õppeasutus – **Eesti Maaülikooli Tartu tehnikakolledž**.

Vabariigi Valitsuse 18.12.2008 määruse nr 178 "Kõrgharidusstandard" kohaselt pidid kõrgkoolid tagama, et septembriks 2009 oleksid ülikooli õppekavade eesmärgid ja õpiväljundid sõnastatud nii, et nende alusel oleks võimalik hinnata õppekava lõpetaja teadmisi ja oskusi. Kõrgharidustaseme astmete õpiväljundid ehk mida üliõpilane peab bakalaureusekraadi, magistrikraadi, doktorikraadi või rakenduskõrgharidusõppe diplomiga saamiseks teadma ja oskama/valdama, on kirjas kõrgharidusstandardi lisas 1.

Ülikooli nõukogu 28.05.2009 otsusega nr 20 kinnitati Eesti Maaülikooli õppekavade arendusena muudetud n.ö pädevuspõhised õppekavad; 13 bakalaureuseõppekava, 1 loomaarstiõppe õppekava, 2 ehitusinseneriõppekava, 24 magistriõppekava, 1 rakenduskõrgharidusõppekava ja 5 doktoriõppekava.

Pädevuspõhised õppekavad rakendusid alates 2009/2010 õppeaastast ülikooli immatrikuleeritud üliõpilastele ja enne 2009/2010 õppeaastast immatrikuleeritud nendele üliõpilastele, kes akadeemilisel puhkusel viibimise tõttu ei saanud alustada õpinguid immatrikuleerimise aastal.

Alates 2009/2010 õppeaastast on riiklikuks ainepunktisüsteemiks Euroopa ainepunktisüsteem (EAP). Selleks ajaks pidid varem kasutusel olevad ainepunktid (AP) olema ümber arvestatud ECTS süsteemi ainepunktideks (EAP) arvestusega, et 1 AP vastab 1,5 EAP-le. Õppeaasta mahuks arvestatakse 60 ainepunkti (EAP), mis on 1560 tundi tööd. 1 EAP vastab 26 tunnile tööle, mille üliõpilane on õppeks kulutanud.

Bakalaureuseõppe maht on 180 EAP, magistriõppe maht 120 EAP, loomaarstiõppe maht 360 EAP, ehitusinseneriõppe maht 300 EAP, rakenduskõrgharidusõppe maht 240 EAP ja doktoriõppe maht 240 EAP.

Ülikooli nõukogu 31.03.2009 otsusega kinnitati EMÜ akadeemilise tegevuse 26 vastutusvalda: taimekasvatuse ja taimebioloogia; aiandus; taimetervis; muldteadus ja agrookeemia; maastiku- ja keskkonnakorraldus; maastikuarhitektuur; elurikkus; rakendushüdrobioloogia; loomageneetika ja tõuaretus; söötmisteadus; vesiviljelus; morfoloogia ja füsioloogia; pidamiskeskond; veterinaarne mikrobioloogia ja parasitoloogia; kliiniline veterinaarmeditsiin; toiduteadus ja toiduhü-

gieen; metsakasvatuse ja metsaökoloogia; metsakorraldus; metsatööstus; geomaatika; maaehitus; veemajandus; biotehnilised süsteemid; tootmistehnika; energiatehnika; maamajanduse ökonoomika.

Sätetati, et **valdkonna tegevust juhib professor**, kes kannab vastutust valdkonna ja selle valdkonna raames töötava töörühma või -rühmade liikmete taseme ja arengu eest. Valdkonna juht nimetati instituudi nõukogu poolt instituudi direktori ettepanekul.

Seoses õppekavade läheneva üleminekuhindamise ja toiduainete tehnoloogia valdkonna õppekava reorganiseerimisega, esitas veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut (VLI) taotluse bakalaureuseõppes uue õppekava Toiduainete tehnoloogia loomiseks/ avamiseks. Õppekava haakuks olemasoleva liha- ja piimatehnoloogia magistriõppekavaga, millele antakse riiklik koolitustellimus (RKT) "tehnika, tootmine ja ehitus" valdkonna "tehnika/tehnoloogia" õppesuuna alt. Senine liha- ja piimatehnoloogia alane bakalaureuseõpe on toimunud põllumajanduse valdkonna õppekava Loomakasvatusteaduste tootmine spetsialiseerumisenä.

Praeguse bakalaureuseõppekava muutmise vajadust on korduvalt soovitanud ka rahvusvahelised akrediteerimiskomisjonid (nii loomakasvatuse kui tehnoloogia oma) ning liha- ja piimatööstuste spetsialistid, kes loomakasvatustliku suunaga bakalaureuseõppe asemel sooviksid laiemapõhjalist toiduainete tehnoloogia õpet, mis soodustaks tootearendust ja koostööd erinevate toiduainetööstuse valdkondades. Õppekava muutmist on soovitud ka üliõpilased.

Ülikooli nõukogus kinnitati bakalaureuseõppekava Toiduainete tehnoloogia ja ka rakenduskõrgharidusõppekava Biotehnilised süsteemid. Kehtestati doktorantide atesteerimise tingimused ja kord.

2009. aastal võeti esmakordselt vastu 13 üliõpilast magistriõppekavale Loodusturism kaugõppesse tasumääraga 22 000 eesti krooni aastas ja 9 üliõpilast RE õppekohtadele magistriõppekavale Ökonoomika ja ettevõtlus.

2010/2011. õppeaastal oli ülikoolis kokku 48 õppekava sh bakalaureuseõppes – 14, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppes – 3, magistriõppes 24, rakenduskõrgharidusõppes – 2 ja doktoriõppes – 5. Üliõpilasi oli kokku 4847 (tabel 7).

Õppevaldkonnas Põllumajandus sh veterinaaria õppis 31,3% üliõpilastest, õppevaldkonnas Tehnika, tootmine ja ehitus – 31,3%, õppevaldkonnas Sotsiaalteadused, äridus ja õigus – 18%, õppevaldkonnas Teenindus – 17% ning õppevaldkonnas Loodus- ja täppisteadused – 2,4% üliõpilastest.

Lõpetasid esimesed bakalaureuseõppekava Iluaian-dus ja Põllumajandusettevõtte majandamine üliõpilased; vastavalt 10 ja 6, ning esimesed magistriõppekava Linna- ja tööstusmaastike korraldus üliõpilased (10). Inglisekeelse magistriõppekava Elustiku mitmekesisuse ja mitmefunktsiooniliste maastike korraldamine lõpetas 6 üliõpilast (kõik pärit Kosovost).

Avati vastuvõtt bakalaureuseõppekavale Toiduainete tehnoloogia; RKT 23-le õppekohale võeti vastu 35 üliõpilast. Avati vastuvõtt bakalaureuseõppekava Põllu- ja aiasaaduste tootmine aianduse erialale kaugõppesse;

õppima asus 10 üliõpilast. Alustati vastuvõttu Euroopa Liidu Sotsiaalfondist rahastatava projekti raames välja-töötatud rakenduskõrgharidusõppe õppekavale Biotehnilised süsteemid; projekti raames SA Archimedese

poolt finantseeritavatele õppekohtadele (10) võeti vastu 25 üliõpilast. Rakendus programm "Kõrgharidus katkestanute haridustee jätkamine – TULE", mille raames võeti vastu 36 üliõpilast (tabel 8).

Tabel 7. Üliõpilaste ja lõpetajate arv Eesti Maaülikoolis 2010. aastal

Instituut	Üliõpilaste arv	Lõpetajate arv õppeastmeti				
		bak	mag	int	dokt	kokku
Põllumajandus- ja keskkonnainstituut	1303 sh 344 kõ	175	67		6	248
Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut	703	29	16	35	2	82
Metsandus- ja maaehitusinstituut	1321 sh 251 kõ	123	59	41	1	224
Majandus- ja sotsiaalinstituut	885 sh 554 kõ	106	44	–	–	150
Tehnikainstituut	510 sh 80 kõ	47	25	–	1	73
Tartu Tehnikakolledž	125					-
Kokku	4847 sh 1229 kõ	480	211	76	10	777

Tabel 8. Vastuvõtuks avatud õppekavad, erialad ja vastuvõetud üliõpilaste arv Eesti Maaülikoolis 2010. aastal

Õppesuund	Õppekava	Erialad/Spetsialiseerumine	Vastuvõetud üliõpilaste arv
Bakalaureuseõpe			
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	Põllu- ja aiasaaduste tootmine	Aiandus	92 sh 11 kõ
		Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine	
	Põllumajandusettevõtte majandamine		26 kõ
	Loomakasvatussaaduste tootmine	Loomakasvatus	39
	Metsandus	Kalakasvatus	83 sh 15 kõ
		Metsamajandus	
Keskkonnakaitse	Loodusvarade kasutamine ja kaitse	Metsatööstus	36 sh 12 kõ
		Loodusvarade kasutamine ja kaitse	
	Keskkonnakaitse	Taastuvenergia ressursid	68
		Maastikukaitse ja -hooldus	
	Linna- ja tööstusmaastike korraldus	Maastikuarhitektuur	25 kõ
		Loodusturism	
Bioteadused	Rakendushüdrobioloogia		46 sh 28 kõ
Ärindus ja haldus	Rakendushüdrobioloogia		11
Ärindus ja haldus	Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine	Ökonoomika ja ettevõtlus	120 sh 48 kõ
		Majandusarvestus ja finantsjuhtimine	
Arhitektuur ja ehitus	Geomaatika	Maakorraldus	50
		Geodeesia	
		Kinnisvara planeerimine	
Tehnikaalad	Tehnika ja tehnoloogia	Ergonoomika	99 sh 14 kõ
		Energiakasutus	
		Tootmistehnika	
Tootmine ja töötlemine	Toiduainete tehnoloogia		44
Bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinev õpe			
Veterinaaria	Veterinaarmeditsiin		59
Arhitektuur ja ehitus	Maaehitus		23
	Veemajandus		26
Rakenduskõrgharidusõpe			
Tehnikaalad	Tehnotroonika		34
	Biotehnilised süsteemid		23
Kokku üliõpilasi vastu võetud kõrghariduse I astmesse			904 sh 179 kõ
Magistriõpe			
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	Aiandus		16
		Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine	25
		Loomakasvatus	6

Õppesuund	Õppekava	Erialad/Spetsialiseerumine	Vastuvõetud üliõpilaste arv
	Kalakasvatus		9
	Metsamajandus		14
	Metsatööstus		15
Keskkonnakaitse	Linna- ja tööstusmaastike korraldus		12 kõ
	Loodusturism		7 kõ
	Loodusvarade kasutamine ja kaitse		16
	Taastuvenergia ressursid		3
	Maastikukaitse ja -hooldus		16
Bioteadused	Rakendushüdrobioloogia		10
Ärindus ja haldus	Ökonoomika ja ettevõtlus		30 sh 14 kõ
	Majandusarvestus ja finantsjuhtimine		37 kõ
Arhitektuur ja ehitus	Maastikuarhitektuur		21
	Maakorraldus		12
	Geodeesia		10
	Kinnisvara planeerimine		14
Tehnikaalad	Ergonoomika		14
	Energiakasutus		20 sh 8 kõ
	Tootmistehnika		14
Tootmine ja töötlemine	Liha- ja piimatehnoloogia		13
Kokku üliõpilasi vastu võetud magistriõppesse			334 sh 78 kõ
Doktoriõpe			
Põllumajandus, metsandus ja kalandus	Põllumajandus		8
	Metsandus		5
Veterinaaria	Veterinaarmeditsiin ja toiduteadus		3
Keskkonnakaitse	Keskkonnateadus ja rakendusbioloogia		8
Bioteadused			
Arhitektuur ja ehitus	Tehnikateadus		5
Tehnikaalad			
Kokku üliõpilasi vastu võetud doktoriõppesse			29

2013. aastal õppis Maaülikoolis kokku 4294 üliõpilast, nendest REV ehk tasulistel õppekohtadel 922 ehk 21,5%. Statsionaarses õppes õppis kokku 3372 üliõpilast, nendest bakalaureuseõppes 1698, ehitusinseneriõppes 281, loomaarstiõppes 315, rakenduskõrgharidusõppes 175, magistriõppes 630, doktoriõppes 225. Kaugõppes õppis 922 üliõpilast (2012. aastal 1022; 2011. aastal 1109; 2010. aastal 1229), nendest bakalaureuseõppes 547, ehitusinseneriõppes 94 ja magistriõppes 281.

Välisüliõpilasi õppis 2013. aastal kõikides õppeastmetes kokku 166. Kõige enam (141) oli välisüliõpilasi loomaarstiõppes.

Õppevaldkonnas *Põllumajandus* (sh veterinaaria) õppis 31,22% üliõpilastest, õppevaldkonnas *Tehnika, tootmine ja ehitus* 34,14%, õppevaldkonnas *Sotsiaalteadused, ärindus ja õigus* 17,38%, õppevaldkonnas *Teenindus* 14,15% ning õppevaldkonnas *Loodus- ja täppisteadused* 3,11% üliõpilastest.

2013. aastal lõpetas ülikooli 712 üliõpilast, nendest 394 bakalaureuseõppe, 48 loomaarstiõppe (sh 23 välisüliõpilast/soomlast), 39 ehitusinseneriõppe, 205 magistriõppe ja 12 rakenduskõrgharidusõppe. Lõpetas I lenda bakalaureuseõppekava *Toiduainete tehnoloogia* lõpetajaid (23 üliõpilast). Kaitsti 14 doktoritööd.

2013. aastal Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Eesti Maaülikooli vahel sõlmitud halduslepingu koha-

selt vastutas ülikool kõrgel tasemel ja ühiskonna vajadustele vastava õppe läbiviimise, kvaliteedi ja arendamise eest põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse ning veterinaaria õppekavagruppides. Ülikool jagas kaasvastutust õppetegevuse osas keskkonnahoiu õppekavagrupis TÕga, tehnika, tootmise ja tehnoloogia ning arhitektuuri ja ehituse õppekavagruppides TTÜga. Ülikool pidi tagama teiste asjaomaste ülikoolide ning tööandjatega maamajanduse ökonoomika spetsialistide ettevalmistuse.

SA Kutsekoda Inseneride kutsenõukogu 5.06.2013 otsusega anti Maaülikoolile esmase kutse andja õigus. Maaülikool omistas 2013. aastal Maaehituse õppekava lõpetajatele (22) diplomeeritud ehitusinseneri esmakutse, Veemajanduse õppekava lõpetajatele (17) diplomeeritud hüdrotehnikainseneri ning veevarustuse- ja kanalisatsiooniinseneri esmakutsed.

2013. aastal toimus õppekavade hulgas mitmeid muudatusi. Vastuvõtuks ei avatud Põllu- ja aiasaaduste tootmise bakalaureuseõppekava, selle asemel toimus vastuvõtt kahele erinevale bakalaureuseõppekavale: Aiandus ning Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine. Avati vastuvõtt uuele bakalaureuseõppekavale Vee ja maismaa ökosüsteemide rakendusbioloogia (endise nimetusega Rakendushüdrobioloogia). Vastuvõtuks jäid avamata ka bakalaureuseõppe õppekavad Linna- ja tööstusmaastike korraldus ning Põllumajandusettevõtte

majandamine. Soovijate vähesuse tõttu jäi avamata kaks magistriõppekava (Taimesaaduste tootmistehnoloogiad ja tootearendus ning Kalakasvatus).

Vastuvõtuks avati uued inglise õppekeelega õppekavad: Veterinaarmeditsiin (loomaarstiõpe) ja Maastikuarhitektuur (magistriõppe õppekava). Inglisekeelsele veterinaarmeditsiini õppekavale võeti vastu 31 üliõpilast, ingliskeelsele maastikuarhitektuuri magistriõppekavale 1 üliõpilane.

2013/2014 õppeaastal rakendus õppekava statuudi uus redaktsioon, millega kehtestati, et õppekavade arendustegevuses lähtutakse järgmistest valdkondadest: põllumajandus ja maamajanduse ökonomika; metsandus; keskkonnateadus ja rakendusbioloogia; veterinaarmeditsiin ja toiduteadus; tehnika- ja inseneriteadus. Kinnitati õppekavade uus struktuur. Bakalaureuseõppekava moodulid olid: alammoodul (22–35 EAP); suunamoodul 22–35 EAP); erialamoodul(id) (45–100 EAP); eriala valikmoodul(id) ja/või eriala valikained (vähemalt 12 EAP); vabaained (8 EAP); bakalaureusetöö või -eksam (8–15 EAP). Bakalaureuse-, ehitusinseneri- ja loomaarstiõppe õppekavade alusmoodulisse viidi sisse kohustuslikud üleülikoolilised õppeained: ökoloogia ja keskkonnakaitse (4 EAP), riskianalüüs ja töökeskkonna ohutus (3 EAP), majandusteaduse alused (4 EAP), õigusõpetuse alused (3 EAP), inglise või saksa erialakeel (4 EAP), filosoofia ja/või suhtlemispsühholoogia (3 EAP).

Bakalaureuseõppekava Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine õppekava sisaldas järgmisi mooduleid ja õppeaineid: alusmoodul (28 EAP), suunamoodul (30 EAP), erialamoodul (92 EAP), eriala valikmoodul (24 EAP; valida 14 EAP), vabaained (8 EAP), bakalaureusetöö või -eksam (8 EAP).

Alusmooduli (eesmärk – laiapõhjaliste baasteadmiste omandamine, mis aitavad kaasa avatud silmaringiga spetsialisti kujunemisele ning erialaainete paremale mõistmisele) õppeained olid: informaatika ja biomeetria, põllumajanduse ajalugu, inglise või saksa erialakeel, ökoloogia ja keskkonnakaitse, majandusteaduse alused, õigusõpetus, riskianalüüs ja töökeskkonna ohutus, filosoofia. Suunamooduli (eesmärk – omandada teoreetilised ja praktilised alusteadmised ja oskused mullast, taimedest ning ainete liikumisest põllumajanduslikuks tootmiseks) õppeained olid: põllumajandustaimed, mullateaduse alused, agrokeemia, taimefüsioloogia biokeemia alustega, geneetika, agrometeoroloogia. Erialamooduli (eesmärk – omandada teoreetiline ja praktiline baas põllumajanduslikuks tootmiseks ning turustamiseks) õppeained olid: mikrobioloogia üldkursus, eritaimikasvatus, Eesti mullastik, maaviljeluse põhikursus, muldade väliuurimine, nüüdisaegsed masintehnoloogiad, rohumaaviljelus, taimekasvatuse üldkursus, aianduse tehnoloogiad, sordiaretus ja seemnekasvatus, taimekahjustajad ja nende tõrje, raamatupidamine mittemajanduse erialadele, põllumajandusökonomika, ühistegevuse alused, eriloomakasvatus, praktika ettevõttes (9 EAP). Eriala valikmooduli (eesmärk – omandada süvendatud teadmisi kas loomade aretuse ja söötmise alustest, ettevõtte majandusanalüüsist või

taimefüsioloogiast) õppeained olid: aretusõpetus, söötisõpetus toitumise alustega, majandusanalüüs, taime stressibioloogia, biogeensed lenduvad ühendid).

Ülikooliseaduse kohaselt rakendus alates 2013/2014 õppeaastast ülikooli astujatele õppekulude hüvitamise uus süsteem. Kõik eesti õppekeelega õppekavale täiskoormusega õppesse sh kaugõppesse astunud üliõpilased said esimesel semestril õppida tasuta. Esimese semestri lõpuks pidid nad täitma 75% ettenähtud 30 EAP-st. Järgmistel semestritel said nad tasuta õppida juhul kui nad olid algavaks semestriks täitnud kumulatiivselt eelmistel semestritel õppekava kohaselt täitmisele kuuluva õppe mahu (Ül seadus § 13³ lg 1). Kui semestri alguseks oli täitmata rohkem kui 8 EAP-d, pidid nad maksma üle 8 EAP puudu jäänud ainepunktide eest.

Osakoormusega õppesse astujad ja osakoormusega õppes õppivad üliõpilased tasuta õppida ei saanud. Nemad pidid maksma õppeteenustasu ainepunkti hinna alusel vastavalt semestri alguses registreeritud õppeainete mahule; 1 EAP eest 35 eurot, alates 2017/2018 õppeaastast 40 eurot. Õppeteenustasu pidid maksma ka inglise õppekeelega õppekava üliõpilased v.a doktorioõppe üliõpilased.

Üliõpilastel, kes õppisid täiskoormusega õppes, oli võimalus taotleda rahalist toetust hariduse omandamiseks kaasnevate kulutuste katmiseks.

Alates 2013/2014 õppeaasta kevadsemestrist oli üliõpilastel õigus taotleda tulemusstipendiumi (100 eurot kuus). Tulemusstipendiumi maksti väga heade õpitulemuste eest alates 2013/2014 õppeaastast täiskoormusega õppesse immatrikuleeritud üliõpilastele. Alates 2016/2017 õppeaastast oli õigus tulemusstipendiumi taotleda ja saada ka neil, kes astusid ülikooli enne 2013. aastat.

2003. aastal rakendunud õppetoetuste ja õppelaenu seaduse alusel saime 2014/2015 õppeaasta sügissemestril maksta õppetoetusi järgmiselt: põhitoe 49-le üliõpilasele, täiendavat toetust 39-le, põhi- ja täiendavat toetust 162-le ning majanduslikku toetust 35-le üliõpilasele. Doktoranditoetust maksti kõikidele doktorantidele.

Üliõpilaste õppetoetuste määrad olid väikesed: põhitoe 55,93 eurot, täiendav toetus – 28,13 ja doktoranditoetus 383,47 eurot kuus. Põhitoe, täiendava toetuse ning majandusliku toetuse maksimine lõpetati 2015/2016 õppeaasta lõpul.

Alates 2014/2015 õppeaastast oli üliõpilastel õigus taotleda ka erialastipendiumi, erivajadustega üliõpilaste stipendiumi ja vajaduspõhist õppetoetust. Erialastipendiumi maksti riigile prioriteetsetes valdkondades täiskoormusega õppivatele üliõpilastele (160 eurot kuus). Maaülikoolis oli selliseid n.ö nutika spetsialiseerumise erialasid/õppekavasid 8; loomakasvatus (bak), toiduainete tehnoloogia (bak), liha- ja piimatehnoloogia (mag), metsamajandus (mag), metsatööstus (mag), põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine (mag), tootmistehnika (mag) ning tehnootroonika (rak). Erialastipendiumi maksmisel arvestati õpitulemusi. 2015/2016 õppeaastal maksti erialastipendiumi 108-le üliõpilasele, 2016/2017 õppeaastal 134-le üliõpilasele.

Vajaduspõhist õppetoetust on õigus saada täiskoormusega õppes õppival üliõpilasel (v.a doktorandil), kelle pereliikme sissetulek ei ületa igaks aastaks riigieelarvega kehtestatud vajaduspõhise õppetoetuse saamiseks arvestatava keskmise sissetuleku ülemmäära. Sissetuleku ülemmäär oli 2015. aastal 329 eurot kuus, 2016. aastal 358, 2017. aastal 394, 2018. aastal 429, 2019. aastal 468, 2020. aastal 523 ja 2021. aastal 569 eurot kuus. Toetust makstakse sõltuvalt pere sissetulekust 75 või 135 või 220 eurot kuus. Toetust taotletakse www.eesti.ee kaudu. Need, kelle vajaduspõhine taotlus

jäeti rahuldamata ja kui pere sissetulek vähenes viimasel kolme kuul, võivad taotleda vajaduspõhist eritoetust (135 eurot kuus) ülikooli kaudu.

2014. aastal õppis ülikoolis 3927 üliõpilast. Üliõpilaste arv vähenes võrreldes 2010. aastaga 19%. 2014. aastal ei avatud vastuvõtuks rakenduskõrgharidusõppe õppekava Biotehnilised süsteemid. Samuti jäi avamata magistriõppe õppekava Maakorraldus; see liideti õppekavaga Kinnisvara planeerimine. Toimus esimene vastuvõtt TTÜ ja EMÜ ühisõppekavale Hajaenergeetika. Magistriõppekava Hajaenergeetika haldajaks sai TTÜ, kes korraldas ka üliõpilaste vastuvõtu (tabel 9).

Tabel 9. Üliõpilaste arvud Eesti Maaülikooli instituutides/kolledžis 10.2011)

Instituut	Üliõpilaste arv sh kaugõppes	
	2014	2015
Metsandus- ja maaehitusinstituut (MI)	1003 sh 134 kõ	939 sh 102 kõ
Majandus- ja sotsiaalinstituut (MS)	701 sh 456 kõ	647 sh 443 kõ
Põllumajandus- ja keskkonnainstituut (PK)	1008 sh 185 kõ	929 sh 155 kõ
Tehnikainstituut (TI)	459 sh 82 kõ	424 sh 101 kõ
Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut (VL)	618	569
Tartu Tehnikakolledž (TS)	138	119
Kokku	3927	3627

Alates 2015. aastast on Maaülikoolil õigus väljastada energiakasutuse magistriõppekava lõpetajatele diplomeeritud elektriinseneri esmane kutse (tase 7), alates 2016. aastast tootmistehnika magistriõppekava lõpetajatele diplomeeritud mehaanikainseneri esmane kutse (tase 7) ning rakenduskõrgharidusõppekava tehnootronika lõpetajatele mehhatroonikainseneri esmane kutse (tase 6). 2015. aastal omistati diplomeeritud elektriinseneri kutse 8-le energiakasutuse magistriõppe lõpetajale, 2016. aastal 14-le lõpetajale (tabel 10). Diplomeeritud mehaanikainseneri esmased kutsed väljastatakse alates 2017. aastast.

2015. aastal avati vastuvõtt kahele uuele õppekavale; rakenduskõrgharidusõppekavale Puidutöötlemise tehnoloogia ning magistriõppekavale Maaettevõtete strateegiline arendamine. Puidutöötlemise tehnoloogia õppekavale võeti vastu 21 üliõpilast.

Maaettevõtete strateegilise juhtimise õppekava oli mõeldud osakoormusega õppena kaugõppes. Õppekava

loomise algatus tuli EMÜ vilistlaskogu liikmetelt – tegevettevõtjatelt ja maapoliitika kujundajatelt. Õppekava on suunatud maaettevõtete, põllumajandusettevõtete, kohalike omavalitsuste, tulundusühistute ja mitmetulundusühingute juhtidele, spetsialistidele ja ettevõtete omanikele, kes omavad vähemalt bakalaureusekraadi (ei pea olema majanduserialal), kaheaastast valdkondlikku töökogemust ja valmisolekut jagada parimaid praktilisi kogemusi kaasõppuritega.

Lisaks Eesti Maaülikooli ja Tartu Ülikooli õppejõududele oli plaanis kaasata õppeprotsessi ka mitmete välisülikoolide (Rootsi, Norra, jne) professoreid, EMÜ teiste instituutide õppejõude, kõrgeid riigiametnikke ja mitmeid majanduspraktikuid.

Vastuvõttu õppekavadele Maaettevõtete strateegiline arendamine ja Biotehnilised süsteemid ei toimunud vähesel arvul soovijate tõttu.

Tabel 10. Õppekavade ja lõpetajate arv 2016. aastal ehk 65 aasta möödumisel EPA asutamisest

Õppekavasid haldav instituut	Õppekavade arv	Üliõpilaste arv seisuga 10.11.2016	Lõpetajate arv 2016. aastal
Põllumajandus- ja keskkonnainstituut (dir Aret Vooremäe)	10 bakalaureuseõppekava 8 magistriõppekava sh 1 inglise õppekeeleaga magistriõppekava (maastikuarhitektuur)	472 sh 15 kõ 309 sh 150 kõ	111 sh 6 kõ 61 sh 16 kõ
Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut (dir Toomas Tiirats)	2 bakalaureuseõppekava 2 loomaarstiõppekava sh 1 inglise õppekeeleaga 3 magistriõppekava	114 338 42	24 40 12
Majandus- ja sotsiaalinstituut (dir Ants-Hannes Viira)	1 bakalaureuseõppekava 3 magistriõppekava	351 sh 185 kõ 250 sh 248 kõ	73 sh 23 kõ 34 sh 32 kõ
Metsandus- ja maaehitusinstituut (dir Toomas Timmusk)	3 bakalaureuseõppekava 1 rakendus. õppekava (puidutöötlemise tehnoloogia)	298 sh 22 kõ 34	76 sh 4 kõ -

Õppekavasid haldav instituut	Õppekavade arv	Üliõpilaste arv seisuga 10.11.2016	Lõpetajate arv 2016. aastal
	2 ehitusinseneriõppekava (maaehitus, veeehitus ja veekaitse)	263 sh 54 kõ	28 sh 1 kõ
	8 magistriõppekava sh 1 ühisõppekava TTÜga (hajaenergeetika)	153 (sh 29 hajaenergeetika õppekaval)	48 sh 6 hajaenergeetika
Tehnikainstituut (dir Margus Arak)	1 bakalaureuseõppekava	221 sh 102 kõ	48 sh 13 kõ
Tartu tehnikakolledž (dir kt 2 rakendus. õppekava Margus Arak)	3 magistriõppekava	96 sh 17 kõ	28
Kokku	17 bakalaureuseõppekava	98	10
	4 integreeritud õppekava		332 sh 44 kõ
	24 magistriõppekava	3259 sh 793 kõ	68 sh 1 kõ
	3 rakenduskõrg. õppekava		183 sh 52 kõ
	5 doktoriõppekava		10
			20

Üliõpilasi võeti vastu 14-le bakalaureuseõppekavale, 3-le bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavale (1 eesti õppekeele ja 1 inglise õppekeele veterinaarmeditsiini õppekava, maaehituse õppekava), 2-le rakenduskõrgharidusõppekavale, 20-le magistriõppekavale sh TTÜga ühisõppekavale, 5-le doktoriõppekavale.

Kui 2012. aastal õppis ülikoolis 4514 üliõpilast ja vastuvõtt avati 47-le õppekavale, siis 2017. aastatel õppis ülikoolis vastavalt 3006 üliõpilast. Õppekavasid on EHISe andmetel 2017. aastal kokku 50, vastuvõtuks avati 43 õppekava (tabel 11, 12).

Tabel 11. Õppekavade arv ja üliõpilaste arv õppekavasid haldavates Eesti Maaülikooli instituutides/kolledžis

Instituut	Õppekavade arv seisuga 17.11.2017	Üliõpilaste arv seisuga 10.11.2012	Üliõpilaste arv seisuga 10.11.2017	Lõpetajate arv 2016/2017. õa
PK	9 bakalaureuseõppekava	750 sh 213 kõ	450 sh 3 kõ	83
	8 magistriõppekava sh 1 inglise õppekeele magistriõppekava (maastikuarhitektuur)	296 sh 40 kõ	297 sh 152 kõ	83
	Kokku üliõpilasi:	1153 sh 107 doktoranti	849 sh 102 doktoranti	176 sh 10 doktoranti
VL	2 bakalaureuseõppekava	229	100	26
	2 loomaarstiõppekava sh 1 inglise õppekeele	327	328 sh 143 ingl.	56
	3 magistriõppekava	88	24	12
	Kokku üliõpilasi:	686 sh 42 doktoranti	497 sh 45 doktoranti	96 sh 2 doktoranti
MS	1 bakalaureuseõppekava	551 sh 460 kõ	316 sh 168 kõ	64
	2 magistriõppekava	217 sh 183 kõ	244 kõ	29
	Kokku üliõpilasi:	775 sh 7 doktoranti	568 sh 8 doktoranti	93
MI	3 bakalaureuseõppekava	550 sh 119 kõ	238 sh 51 kõ	56
	1 rakendus. õppekava	–	47	–
	2 ehitusinseneriõppekava	416 sh 116 kõ	228 sh 37 kõ	31
	6 magistriõppekava sh 1 ühisõppekava TTÜga (hajaenergeetika)	202	113 sh 13 hajaen	47 sh 10 hajaen
	Kokku üliõpilasi:	1224 sh 56 doktoranti	670 sh 44 doktoranti	140 sh 6 doktoranti
TI	1 bakalaureuseõppekava	376 sh 70 kõ	213 sh 105 kõ	37
	3 magistriõppekava	116 sh 4 kõ	108 sh 33 kõ	22
	Kokku üliõpilasi:	507 sh 15 doktoranti	343 sh 22 doktoranti	59
TS	2 rakendus. õppekava	169	79	21
Kokku	16 bakalaureuseõppekava	2456	1317	266
	4 integreeritud õppekava	743	556	87
	22 magistriõppekava sh 1 TTÜga	919	786	193
	3 rak. õppekava	169	126	21
	5 doktoriõppekava	227	221	18
Kokku üliõpilasi:		4514 sh 1022 kõ	3006 sh 756 kõ	585 sh 101 kõ

Tabel 12. Üliõpilaste arvud ja osakaal õppevaldkonniti Eesti Maaülikoolis

Õppevaldkond	2012. aastal üliõpilaste		2017. aastal üliõpilaste	
	arv	osakaal %	arv	osakaal %
Põllumajandus, metsandus, kalandus ja veterinaaria	1452	32,17	971	32,3
Loodusteadused, matemaatika statistika	772	17,10	563	18,73
Tehnika, tootmine ja ehitus	1522	33,72	912	30,34
Ärindus ja haldus	768	17,01	560	18,63
Kokku	4514	100,00	3006	100,00

2019. aastal ei toimunud enam vastuvõttu magistri-õppe õppekavale Maastikukaitse ja -hoolduse (490) ning Linna- ja tööstusmaastike korraldus (80407). Õppekava Linna- ja tööstusmaastike korraldus baasil arendati välja õppekava Keskkonnakaitse ja -korraldus (80407). Vee ja maismaa ökosüsteemide rakendusbioloogia (423) õppekava asemel ootas ülikool sisseastujaid Kalanduse ja rakendusökoloogia (423) õppekavale. Esmakordselt avati vastuvõtt uuele pikalt ette valmistatud inglise õppekeelega õppekavale Põllumajanduse ja toiduainete tootmise ärijuhtimine (163697), mis töötati välja kolme Balti riigi koostöös: Eesti Maaülikool, Läti Põllumajandusülikooli ning Vytautas Magnuse Ülikooli Põllumajandusakadeemiaga.

2019. aastal lõpetas esimene lend (20 välisüliõpilast) inglise õppekeelega õppekaval Veterinaarmeditsiin.

2019. aastal Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Eesti Maaülikooli vahel sõlmitud halduslepingu kohaselt vastutab ülikool kõrgetasemelise ja ühiskonna vajadustele vastava õppe läbiviimise, kvaliteedi, arendamise ja populariseerimise eest järgmistes õppekavagruppides: põllumajandus, metsandus ja kalandus, veterinaaria, samuti bio- ja keskkonnateaduste õppekavagrupi keskkonna õppesuuna õppekavarühmades, tugedab ettevõtluse ja majandusainete õpetamist nende õppekavagruppide õppekavades, et valmistada ette maamajandusliku ettevõtluse oskustega spetsialiste.

2019. aastal algas õppekava statuudis 2018. aastal tehtud muudatuste elluviimine. Õppekavade eesmärgid ja õpiväljundid kaasajastati ning õppekava õppeainete õpiväljundid seostati tugevamalt õppekava eesmärkide ja õpiväljunditega. Seoste paremaks ja selgemaks esile toomiseks muudeti õppekavade ülesehitus alammodulite põhiseks koondades õppeained mooduli õpiväljunditest lähtuvateks eesmärgistatud kogumiteks. Õppekavade õpiväljundid ajakohastati ka vastavalt tööturu ja OSKA raportis esile toodud vajadustele sh tulevikuoskusi ning säästva arengu eesmäärke arvestades.

Õppekava spetsialiseerumistele kehtestati miinimummaht ja kõikidesse kõrghariduse esimese astme õppekavadesse lisati ülikooli visioonist ja eesmärgist lähtuvalt interdistsiplinaarne biomajanduse ja keskkonna moodul (8 EAP) ning ettevõtlusmoodul (8 EAP). Suurendati praktika mahtusid: bakalaureuseõppekavades suurenes ettevõttepraktika min. maht 6 EAP-ni (varasema 5 EAP asemel), loomakasvatuse õppekavas on ettevõttepraktikat 8 EAP-d, aianduse ja põllumajandussaaduste tootmise õppekavades 10 EAP-d, toiduainete tehnoloogia õppekavas 12 EAP-d. Õppepraktikat on kõige rohkem metsanduse ja loodusturismi bakalaureuseõppekavades.

Kõige enam on praktikat sh ettevõttepraktikat loomaarstiõppe ja rakenduskõrgharidusõppe õppekavades.

Efektiivsema ja tulemuslikuma ettevõttepraktika korralduse tagamiseks sõlmitakse enne praktikale minemist üliõpilase, praktikaettevõtte ja ülikooli vahel kohustuslik praktikaleping. Praktikalepingu lisana on kohustus praktikakohapoolse juhendajal täita tagasiside küsimustik ja hinnata muu hulgas üliõpilase eelnevate teadmiste ja oskuste taset, suhtumist töösse ning kohanemisvõimet.

Bakalaureuseõppekavade, ehitusinseneri- ja loomaarstiõppe ning rakenduskõrgharidusõppe õppekavade uued/täiustatud versioonid rakendusid alates 2020/2021 õppeaastast.

Magistri- ja doktoriõppe õppekavade uued versioonid rakendusid alates 2021/2022 õppeaastast. Doktoriõppes ajakohastati õppekavade eesmäärke ja õpiväljundeid, erialaõppe õppeaineid, üldõpet, vähendati spetsialiseerumiste arvu. Muudatuste vajaduse üheks ajendiks oli Eesti ülikoolide kokkulepped ja erinevate osapoolte (doktorantide, juhendajate, töandjate, välisühendajate) tagasisidena esile kerkinud probleemid ja kitsaskohad ning vajadus ettevõtlusesse suunatud doktoriõppe järele.

Bakalaureuseõppekavad (180 EAP, nominaalkestus 3 aastat) koosnevad järgmistest moodulitest: üldmoodul, erialamoodul, eriala valikmoodul, vabaained, lõputöö või -eksam. Üldmoodul sisaldab alammodulit Keskkonnakorraldus ja biomajandus (8 EAP) ning alammodulit Ettevõtlus (8 EAP).

Bakalaureuseõppekava Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine uue versiooni moodulid/õppeained on järgmised: Üldmoodul (30 EAP; eesmärk – valdkonna alusteadmiste omandamine erialaainete omandamiseks): sissejuhatus erialasse ja teadustöö alused, informaatika ja biomeetria, inglise erialakeel, riskianalüüs ja töökeskkonna ohutus, alammoduli Keskkonnakorraldus ja biomajandus õppeained: keskkonnakaitse ja korraldus, biomajanduse alused; Ettevõtlusmooduli õppeained: maaetevõtluse alused, ideest äriplaanini.

Erialamoodul (117 EAP; eesmärk – omandada teadmised ja oskused maaviljelusest, taime- ja loomakasvatusest ning põllumajandussaaduste tootmisest ja turustamisest): alammodul Muld ja väetamine (17 EAP): Eesti mullastik, muldade väliuurimine, mullateaduse alused, agrookeemia; alammodul Maaviljelus ja masintehnoloogiad (15 EAP): maaviljelus, taimekasvatuse masintehnoloogiad, aianduse tehnoloogiad; alammodul Taimekasvatuse (42 EAP): põllumajandustaimed, geneetika, taimefüsioloogia, rohumaaaviljelus, taime-

kasvatus I, II, III, kvaliteetne saak ja põllumajandustaimede areng, sordiaretus ja seemnekasvatus; alam-moodul Taimetervis (13 EAP): taimekahjustajad ja nende tõrje; alam-moodul Majandus ja turundus (8 EAP): põllumajandusökonomika, turundus põllumajandusturunduse alustega; alam-moodul Praktika (3+7 EAP): praktika ettevõttes.

Eriala valikmoodul (28 EAP, valida tuleb vähemalt 15 EAP): aretusõpetus, raamatupidamine mittemajanduse erialadele, taimede stressibioloogia, agrometeoroloogia, ühistegvuse alused, mikrobioloogia üldkursus, kuivenduse ja niisutuse alused, õigusõpetus.

Magistriõppekavad (120 EAP, nominaalkestus 2 aastat) koosnevad järgmistest moodulitest: erialamoodul, valikmoodul, vabaained, magistritöö.

Magistriõppekava Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine erialamooduli (72 EAP) alam-moodulid ja õppeained: alam-moodul Taimekasvatus (31 EAP): keskkonnasäästlik taimekasvatus ja mahetootmine, saagi formeerumise alused, integreeritud taimekaitse, täppispõllumajandus, muldade kaitse ja jätkusuutlik kasutamine, põllumajanduslik mikrobioloogia, kliima muutused ja põllumajandus; alam-moodul Taimse tooraine väärindamine ja turustamine (12 EAP): taimse tooraine väärindamine, rohumaade tehnoloogiad ja söödatootmine, söötmissprogrammid; alam-moodul Tootmise planeerimine ja juhtimine taimekasvatustes (17 EAP): ratsionaalse maakasutuse ja põllumajandustootmise analüüs ja planeerimine, nõuandeteenistus ja -süsteemid, maamajanduse ökonomika, äristrateegiad; alam-moodul Taimekasvatusteadus (12 AP): eksperimendi metoodika ja andmetöötlus, praktika ettevõttes (6 EAP). Valikmoodul (30 EAP, valida tuleb vähemalt 13 EAP): rakendusentomoloogia, fütopatoloogia, biogeensed lenduvad ühendid, toidupoliitika ja strateegiad, biogaasi tootmine põllumajanduses, ettevõtte ja personali juhtimine, kompostide tootmine ja kasutamine, taimede toitumine ja aineriing, projektijuhtimine.

2020. aastal lõpetati vastuvõtt bakalaureuseõppe õppekavadele Vee ja maismaa ökosüsteemide rakendusbioloogia (377) ning Kalandus ja vesiviljelus (143997). Nende asemel avati 2020. aastal vastuvõtt uuele bakalaureuseõppe õppekavale Kalandus ja rakendusökoloogia (214638). 2021. aastal toimus kolmas vastuvõtt 2019. aastal avatud inglise õppekeelela magistriõppekavale Põllumajanduse ja toiduainete tootmise ärijuhtimine (163697).

Ülikooli ning haridus- ja teadusministeeriumi vahel sõlmitud halduslepingu kohaselt vähendas ülikool üliõpilaste vastuvõttu bakalaureuseõppe õppekavale Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine (371) alates 2019/2020. õppeaastast kahe aasta jooksul 50% võrreldes 2017/2018. õa tegeliku vastuvõtuga. Halduslepingu kohaselt vähendasime vastuvõttu 2019. aastal ka keskkonna õppesuunas 10% võrreldes 2017/2018.

õa tegeliku vastuvõtuga. 2019. aastal avati vastuvõtuks keskkonna õppesuunas 86 õppekohta, 2020. aastal 74 õppekohta, 2021. aastal 81 õppekohta.

Kõige populaarsemad st suurima konkursiga magistriõppekavad on Majandusarvestus ja finantsjuhtimine, Ökonomika ja ettevõtlus, Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine, Loodusturism, Keskkonnakorraldus ja -poliitika.

Tabel 13. Väiksema konkursiga õppekavad

Õppekava	Vastu võetud/õppima asunud (seisuga 10.11)			
	2018	2019	2020	2021
Loomakasvatus (mag)	13	9	6	4
Toiduainete tehnoloogia (mag)	9	12	15	5
Kalandus ja rakendusökoloogia (mag)	8	20	7	7
Metsatööstus (mag)	3	15	7	5
Ergonoomika (mag)	5	7	9	9

2020. aastal loodi koostöös Tartu Ülikooliga uus inglise õppekeelela magistriõppekava Keskkonnajuhtimine kliimamuutuste tingimustes. 2021. aasta vastuvõtuks loodi 20 õppekohta, õppima asus 15 välisüliõpilast.

2021. aastal avatud magistriõppe õppekohtadest 73,3% olid sessioonõppes, 26,7 päevaõppes (2020. aastal vastavalt 65 ja 35%, 2019. aastal 59 ja 41%). Kõrghariduse esimese astme õppekohtadest 9,3% olid sessioonõppe õppekohad (2020. aastal 9,4%, 2019. aastal 11,4%).

2021. aastal õppis 27,3% üliõpilastest Põllumajandus- ja keskkonnainstituudi hallatavatel õppekavadel, 23,3% Metsandus- ja maaehitusinstituudi, 19,3% Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituudi, 15,6% Majandus- ja sotsiaalinstituudi, 10,9% Tehnikainstituudi hallatavatel õppekavadel. Tartu Tehnikakolledži hallataval õppekaval õppis 3,6% üliõpilaste arvust.

Üliõpilastest 35,8% õppis õppevaldkonnas põllumajandus, metsandus, kalandus ja veterinaaria, 34,0% õppevaldkonnas tehnika, tootmine ja ehitus, 14,9% õppevaldkonnas loodusteadused, matemaatika ja statistika ning 15,3% õppevaldkonnas sotsiaalteadused, ärimine ja õigus.

2020/2021 õppeaastal lõpetas ülikooli kokku 457 kõrghariduse I ja II astme üliõpilast (2019/2020 õppeaastal 410, 2018/2019 õppeaastal 470, 2017/2018 õppeaastal 506, 2016/2017 õppeaastal 567 üliõpilast), nendest 219 bakalaureuseõppe, 45 loomaarstiõppe (sh 31 välisüliõpilast) 13 ehitusinseneriõppe, 169 magistriõppe (sh 20 välisüliõpilast) ja 11 rakenduskõrghariduse õppe. 2021. aastal lõpetas esimene lend (12 üliõpilast) inglise õppekeelela magistriõppekava Põllumajanduse ja toiduainete tootmise ärijuhtimine (tabel 14).

Tabel 14. Haridus- ja teadusministri 11.06.2020 käskkirja kohaselt Eesti Maaülikoolile antud õppeõigused

Õppekavagrupp	Õpe	Antav kraad	Tähtaeg
1. Ärindus ja haldus	Bakalaureuseõpe	Sotsiaalteaduse bakalaureus	Tähtajatu
2. Ärindus ja haldus	Magistriõpe	Sotsiaalteaduse magister	Tähtajatu
3. Bio- ja keskkonnateadused	Bakalaureuseõpe	Loodusteaduse bakalaureus	Tähtajatu
4. Bio- ja keskkonnateadused	Magistriõpe	Loodusteaduse magister	Tähtajatu
5. Bio- ja keskkonnateadused	Doktoriõpe	Filosoofiadoktor	Tähtajatu
6. Tehnika, tootmine ja tehnoloogia	Rakenduskõrgharidusõpe	Tehnikateaduse bakalaureus	Tähtajatu
7. Tehnika, tootmine ja tehnoloogia	Bakalaureuseõpe	Tehnikateaduse bakalaureus	Tähtajatu
8. Tehnika, tootmine ja tehnoloogia	Magistriõpe	Tehnikateaduse magister	Tähtajatu
9. Tehnika, tootmine ja tehnoloogia	Doktoriõpe	Filosoofiadoktor	Tähtajatu
10. Arhitektuur ja ehitus	Bakalaureuseõpe	Tehnikateaduse bakalaureus	Tähtajatu
11. Arhitektuur ja ehitus	Magistriõpe	Tehnikateaduse magister	Tähtajatu
12. Arhitektuur ja ehitus	Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	Ehitusteaduste magister	Tähtajatu
13. Põllumajandus, metsandus ja ka-landus	Bakalaureuseõpe	Põllumajandusteaduse baka- laureus	Tähtajatu
14. Põllumajandus, metsandus ja ka-landus	Magistriõpe	Põllumajandusteaduse ma- gister	Tähtajatu
15. Põllumajandus, metsandus ja ka-landus	Doktoriõpe	Filosoofiadoktor	Tähtajatu
16. Veterinaaria	Integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe	Loomaarstikraad	Tähtajatu
17. Veterinaaria	Doktoriõpe	Filosoofiadoktor	Tähtajatu

Tabel 15. Üliõpilaste ja lõpetajate arv Eesti Maaülikoolis 2020. ja 2021. aastal

Õppekava haldav struktuuriüksus	Õppekavad	Üliõpilaste arv 10.11.2021 seisuga	Lõpetajate arv (1.10.2019 – 30.09.2020)
Põllumajandus- ja keskkonnainstituut	Instituudis kokku	811	168
Kreutzwaldi 5	Bakalaureuseõpe:	427 sh	78 sh
Direktor Aret Vooremäe	Aiandus	48	8
	Põllumajandussaaduste tootmine ja tu- rustamine	100	18
	Loodusturism	55	11
	Keskkonnakaitse	93	23
	Keskkonnaplaneerimine ja maastikuku- jundus	82	12
	Vee ja maismaa ökosüsteemide raken- dusbioloogia	15	5
	Kalandus ja vesiviljelus	2	1
	Kalandus ja rakendusökoloogia	32	
	Magistriõpe:	293 sh	80 sh
	Aiandus	36 sh 34 kõ	12
	Põllumajandussaaduste tootmine ja tu- rustamine	45 sh 40 kõ	4
	Keskkonnakorraldus ja -poliitika	90 sh 76 kõ	19
	Loodusturism	37 kõ	12
	Maastikuarhitektuur (eesti õppekeel)	29	13
	Maastikuarhitektuur (inglise õppekeel)	17	8
	Maastikukaitse ja -hooldus	4	2
	Kalandus ja rakendusökoloogia	20 kõ	10
	Keskkonnajuhtimine kliimamuutuse tin- gimustes	15	
	Doktoriõpe	91 sh	10 sh
	Põllumajandus	41	4
	Keskkonnateadus ja rakendusbioloogia	50	6

Õppekava haldav struktuuriüksus	Õppekavad	Üliõpilaste arv 10.11.2021 seisuga	Lõpetajate arv (1.10.2019 – 30.09.2020)
Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut Kreutzwaldi 62 Direktor Toomas Tiirats	Instituudis kokku Bakalaureuseõpe: Loomakasvatus Toiduainete tehnoloogia Bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õpe: Veterinaarmeditsiin (eesti õppekeel) Veterinaarmeditsiin (inglise õppekeel) Magistriõpe: Loomakasvatus Toiduainete tehnoloogia Doktoriõpe: Põllumajandus Veterinaarmeditsiin ja toiduteadus	574 121 sh 58 63 365 sh 161 204 38 sh 13 kõ 25 kõ 50 sh 13 37	80 19 sh 7 12 45 sh 14 31 11 sh 6 5 5 sh 2 3
Majandus- ja sotsiaalinstituut Kreutzwaldi 1a Direktor Ants-Hannes Viira	Instituudis kokku Bakalaureuseõpe: Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine Magistriõpe: Ökonoomi ka ja ettevõtlus Majandusarvestus ja finantsjuhtimine Põllumajanduse ja toiduainete tootmise ärijuhtimine (inglise õppekeel) Doktoriõpe Põllumajandus	466 221 sh 221 sh 124 kõ 236 sh 81 kõ 139 kõ 16 9 sh 9	108 58 48 sh 15 21 12 2
Metsandus- ja maaehitusinstituut Kreutzwaldi 5 Direktor Marek Metslaid	Instituudis kokku Rakenduskõrgharidusõpe Puidutöötlemise tehnoloogia Bakalaureuseõpe: Metsandus Loodusvarade kasutamine ja kaitse Geodeesia, kinnisvara- ja maakorraldus Bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õpe: Maaehitus Vesiehitus ja veekaitse Magistriõpe: Metsamajandus ja metsaökoloogia Metsatööstus Geodeesia, kinnisvara- ja maakorraldus Doktoriõpe Metsandus Tehnikateadus	692 71 sh 71 265 sh 163 2 100 224 sh 159 sh 4 kõ 65 95 sh 32 22 sh 12 kõ 41 sh 37 kõ 37 sh 29 8	65 8 27 sh 18 2 7 13 sh 13 14 sh 5 1 8 3 sh 2 1
Tehnikainstituut Kreutzwaldi 56 Direktor Margus Arak	Instituudis kokku Bakalaureuseõpe: Tehnika ja tehnoloogia Magistriõpe: Ergonoomika Energiakasutus Tootmistehnika Doktoriõpe: Tehnikateadus	325 201 sh 201 sh 106 kõ 96 sh 20 kõ 46 sh 42 kõ 30 sh 26 kõ 28 sh 28	54 37 16 sh 7 5 4 1
Tartu Tehnikakolledž Kreutzwaldi 56 Direktori kt Margus Arak	Kolledžis kokku Rakenduskõrgharidusõpe: Tehnotroonika.	106 106 sh 106	7 3
Bakalaureuseõppes Rakenduskõrgharidusõppes		1235 177	219 11

Õppekava haldav struktuuriüksus	Õppekavad	Üliõpilaste arv 10.11.2021 seisuga	Lõpetajate arv (1.10.2019 – 30.09.2020)
Integreeritud õppes		589	58
Magistriõppes		7658	169
Doktoriõppes		215	21
Kokku:		2974	478

2021 – Eesti Maaülikool

aastal moodustati Eesti Maaülikooli struktuuri analüüsi ja reformi ettevalmistamise komisjon, mille ülesandeks sai: 1. Analüüsida ülikooli struktuuri vastavust ja võimekust oma ülesannete täitmise sh uute õppekavade loomise suhtes; 2. Teha õppekavade nimistu kohta ettepanekuid, et tagada õppekavade kaudu ülikooli tegevuse vastavus ühiskonna ootustele; 3. Teha ettepanekuid õppetöö korralduse kohta sh sisemise dubleerimise vältimiseks; 4. Teha ettepanekuid ülikooli võimaliku uue struktuuri kohta.

Komisjoni esimees prof Kalev Sepp esitas aruande analüüsi tulemuste kohta ülikooli senatile 27.05.2021. Komisjon tegi muuhulgas ettepaneku hinnata õppekavade jätkusuutlikkust regulaarselt õppekavade sisehindamisega. Ettevalmistus õppekavade sisehindamiseks oli selleks ajaks juba tehtud. Õppekavade sisehindamise pilootprojekt rakendus 2021. aastal.

Võttes aluseks Eesti Maaülikooli struktuuri analüüsi ja reformi ettevalmistamise komisjoni aruande ja ettepanekud, otsustas ülikooli senat 17. juunil 2021 moodustada alates 1.01.2022 senise viie instituudi ümberkorraldamise teel kolm instituuti (tabel 16, 17):

1. **Eesti Maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnainstituut**, inglise keeles *Institute of Agricultural and Environmental Sciences of Estonian University of Life Sciences*. Instituut moodustatakse senise põllumajandus- ja keskkonnainstituudi ning majandus- ja sotsiaalinstituudi ühinemise teel;

2. **Eesti Maaülikooli metsanduse ja inseneeria instituut**, inglise keeles *Institute of Forestry and Engineering of Estonian University of Life Sciences*. Instituut moodustatakse senise metsandus- ja maaehitusinstituudi ning tehnikainstituudi ühinemise teel;

3. **Eesti Maaülikooli veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut**, inglise keeles *Institute of Veterinary Medicine and Animal Sciences of Estonian University of Life Sciences*.

Direktorite valimiseks korraldatud konkursi tulemuste alusel nimetati rektori käskkirjaga põllumajandus- ja keskkonnainstituudi direktoriks Aret Vooremäe, metsanduse ja inseneeria instituudi direktoriks Marek Metslaid, veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituudi direktoriks Toomas Tiirats alates 01.01.2022 kuni 31.12.2026

Tabel 16. Eesti Maaülikooli õppetoolid ja nende juhid alates 1.01.2022

Õppetool	Õppetooli juht
Põllumajandus- ja keskkonnainstituut	
Aiandus	Prof Ulvi Moor
Elurikkus ja loodusturism	Prof Tiiu Kull
Hüdrobioloogia ja kalandus	Prof Kalle Olli
Keskkonnakaitse ja maastiku- korraldus	Prof kalev Sepp
Maamajanduse ökonoomika	Prof Rando Värnik
Maastikuarhitektuur	Prof Simon Bell
Mullateadus	Prof Alar Astover
Taimakasvatuse ja taimebioloogia	Prof Ülo Niinemets
Taimetervis	Prof Marika Mänd
Metsanduse ja inseneeria instituut	
Geomaatika	Dots Evelin Jürgen- son
Maaehitus ja veemajandus	Prof Toomas Tamm
Metsakasvatuse ja metsaökoloogia	Prof Hardi Tullus
Metsa- ja maakorraldus ning metsatööstus	Prof Ahto Kangur
Biomajandustehnoloogia (BT)	Prof Timo Kikas
Energiakasutus (EQ)	Prof Protima Rau- wel
Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut	
Kliiniline veterinaarmeditsiin	Prof. Toomas Orro
Söötmisteadus	Prof Meelis Ots
Toiduhügieen ja rahvatervis	Prof Mati Roasto
Toiduteadus ja toiduainete teh- noloogia	Dots. Ivi Jõudu
Tõuaretus ja biotehnoloogia	Prof Haldja Viina- lass
Vesiviljelus	Prof Riho Gross
Veterinaarne bio- ja populat- sioonimeditsiin	Prof Arvo Viltrop

Tabel 17. Õppekavad ja üliõpilaste arvud alates 1.01.2022

Instituut/õppeaste/õppekava	Üliõpilaste arv seisuga 01.01.2022
Metsanduse ja inseneeria instituut	1096 sh
Bakalaureuseõpe	458 sh
Geodeesia, kinnisvara- ja maakorraldus (379)	99
Loodusvarade kasutamine ja kaitse (407)	2
Metsandus (401)	158
Tehnika ja tehnoloogia (384)	199
Magistriõpe	183 sh
Energiakasutus (432)	45
Ergonoomika (436)	20

Instituut/õppeaste/õppekava	Üliõpilaste arv seisuga 01.01.2022
Geodeesia, kinnisvara- ja maakorraldus (426)	38
Metsamajandus ja metsaökoloogia (460)	31
Metsatööstus (461)	21
Tootmistehnika (437)	28
Ehitusinseneriõpe	222 sh
Maaehitus (382)	158
Vesiehitus ja veekaitse (383)	64
Rakenduskõrgharidusõpe	170 sh
Puidutöötlemise tehnoloogia (136557)	66
Tehnotroonika (81050)	104
Doktoriõpe	63 sh
Metsandus (80131)	28
Tehnikateadus (80133)	35
Põllumajandus- ja keskkonnainstituut	1244 sh
Bakalaureuseõpe	630 sh
Aiandus (119257)	48
Kalandus ja rakendusökoloogia (214638)	31
Kalandus ja vesiviljelus (143997)	2
Keskkonnakaitse (406)	89
Keskkonnaplaneerimine ja maastikukujundus (119358)	82
Loodusturism (80520)	55
Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine (371)	212
Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine (119337)	96
Vee ja maismaa ökosüsteemide rakendusbioloogia (377)	15
Magistriõpe	518 sh
Aiandus (451)	34
Kalandus ja rakendusökoloogia (423)	19
Keskkonnajuhtimine kliimamuutuse tingimustes (218263) (ingl)	15
Keskkonnakorraldus ja -poliitika (80407)	89
Loodusturism (80519)	37
Maastikuarhitektuur (439)	29
Maastikuarhitektuur (119359) (ingl)	17
Maastikukaitse ja -hooldus (490)	4
Majandusarvestus ja finantsjuhtimine (412)	136
Põllumajanduse ja toiduainete tootmise ärijuhtimine (163697) (ingl)	15
Põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine (463)	44
Ökonoomika ja ettevõtlus (414)	79
Doktoriõpe	96 sh
Põllumajandus (80132)	49
Keskkonnateadus ja rakendusbioloogia (80130)	47
Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut	569 sh
Bakalaureuseõpe	117 sh
Loomakasvatus (396)	55
Toiduainete tehnoloogia (100984)	62
Magistriõpe	37
Loomakasvatus (449)	13

Instituut/õppeaste/õppekava	Üliõpilaste arv seisuga 01.01.2022
Toiduainete tehnoloogia (455)	24
Loomaarstiõpe	365 sh
Veterinaarmeditsiin (398)	161
Veterinaarmeditsiin (118977) (ingl)	204
Doktoriõpe	50 sh
Põllumajandus (80132)	13
Veterinaarmeditsiin ja toiduteadus (80134)	37
Kokku üliõpilasi sh	2909 sh
bakalaureuseõppes	1205
magistriõppes	738
Integreeritud õppes	587
(ehitusinseneriõpe ja loomaarstiõpe)	
rakenduskõrgharidusõppes	170
doktoriõppes	209

Joonis 2. Peahooned – endised ja praegune (1x E. Norman EFA.204.0.43682a ja 2x A. Tänavots)

Rektorid 1951–2021

1951–1954	Dots Richard Antons
1954–1969	Dots Minna Klement
1969–1977	Dots Arnold Rüütel
1977–1988	Prof Nikolai Kozlov
1988–1993	Prof Olev Saveli
1993–1998	Mait Klaassen
1995–1998	Prof Hardi Tullus (M. Klaasseni rektori kt haridusministrina töötamise ajal)
1998–2002	Prof Henn Elmet
2002–2003	Prof Hardi Tullus (rektori ülesannetes)
2002. sept–dets	Prof Hugo Roostalu (rektori kt)
2003–2007	Prof Alar Karis
2007–2008	Prof Hardi Tullus (rektori kt)
(1.07.2007–01.2008)	
2008–2012,	Mait Klaassen
2012–2017	
2018...	

Teadusprorektorid 1951–2021

1952–1955	Prof Nikolai Vassiljev
1955–1958	Prof Osvald Hallik
1958–1965	Dots Valentin Matin
1965–1978	Dots Nikolai Kozlov
1978–1992	Dots Armand Sukamägi
1992–1993	Prof Ivar Etverk
1993–1998	Dots Henn Elmet
1998–2001	Andres Koppel
2002–2003	Prof Lembit Nei
2003–2008	Andres Koppel
2008–2012	Prof Anne Luik
2012–2017, 2018...	Prof Ülle Jaakma

Õppeprorektorid 1951–2021

1951–1952	Dots Richard Antons
1952–1954	Prof Nikolai Vassiljev
1954–1972	Dots August Eenlaid
1972–1977	Dots Jaan Kivistik
1977–1986	Dots Enn Altosaar
1986–1993	Dots Koit Alekand
1993–1996	Prof Kuno Jürjenson
1996–1998	Prof Hugo Roostalu
1998–2001	Prof Enn Plaan
2001–2002	Prof Lembit Nei
2002–2003	Prof Hugo Roostalu
2003–2008	Prof Hardi Tullus
2008–2012	Dots Jüri Lehtsaar
2012–2017	Dots Paavo Kaimre
2018...	Prof Endla Reintam

Õppeosakonna juhatajad 1951–2021

1952–1.09.1957	Pr Marland (õppeosakonna ülem)
----------------	--------------------------------

1957–1966	Kaljo Tein (ülem)
1966–31.08.1968	Udo Veibri (ülem)
1.09.1968–1972	Aino Sütt (ülem)
1972–1974	Tiiu Alep (ülem)
1974–1976	Endla Reinvee (ülem)
1976–1977	Toomas Tael (ülema kt)
1977–1979	Tiiu Alep (ülem)
1979–1984	Enn Martma (ülem)
1984–1992	Koidu Veibri (ülem/juhataja)
1992–1993 (õppe- ja teadusosakond)	Prof kt Kuno Jürjenson
1993–1994 (õppe- ja teadusosakond)	Mart Hovi
1995–1997 (õppe- ja teadusosakond)	Raivo Sein
1.09.1997–31.03.1999 (õppe- ja teadusosakond)	Anne Lüpsik
1.04.1999–31.12.2004 (õppeosakond)	
1.01.2005–31.01.2008 (õppekorraldusosakond)	
1.01.2005–31.01.2008 (õppearendusosakond)	Aret Vooremäe
1.02.2008–31.12.2011 (õppeosakond)	Priit Pajuste
2.01.2012–19.02.2012	Anne Lüpsik (juhataja kt)
20.02.2012–2.10.2015	Anneli Lorenz
5.10.2015–31.12.2015	Anne Lüpsik (juhataja kt)
1.01.2016...	Ina Järve

Eesti Põllumajanduse Akadeemia (EPA), Eesti Põllumajandusülikooli (EPMÜ) ja Eesti Maaülikooli (EMÜ) õppetegevuse arendamisse on oma panuse andnud väga paljud õppejõud/teadlased.

Mina olen osalenud õppetegevuses/õppekorralduses alates 1977. aastast, kui alustasin tööd õppejõuna EPA põllumajandusloomade aretuse kateedris akadeemik prof Aarne Punga käe all. Enne seda, 1974. aastal saatis EPA mind sihtaspirantuuri Moskva Veterinaaria Akadeemiasse, kus kaitsesin ka kandidaadikraadi (1978). Oma panuse õppetegevuse arendusse olen saanud anda lisaks õppejõu ametitele ka EPA ÜET dekaanina (1987–1990), EPA Zooinseneriteaduskonna dekaanina (1990–1992), EPMÜ Loomakasvatuse instituudi direktorina/dekaanina ja asedirektorina õppe alal (1992–1997), EPMÜ õppeosakonna juhatajana (1997–2008), juhataja asetäitjana (2008–2014).

Mul on olnud võimalus töötada väga paljude toredate kolleegidega, nendelt õppida ja nendega koos õppetegevust arendada.

Anne Lüpsik
emeritdotsent